

ALMANACK

1
9
6
5

SUNDSVALLS MJÖLKCENTRAL

Du måste veta

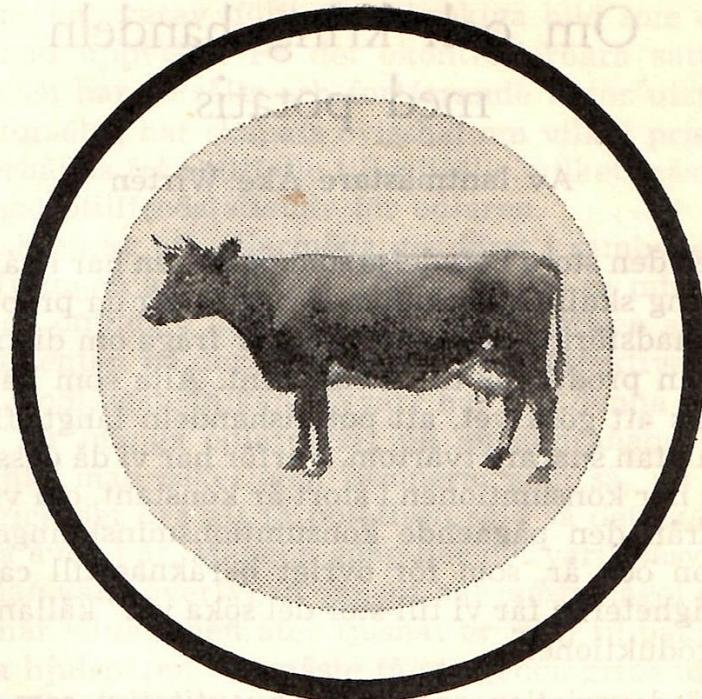
- att Sundsvalls Mjölkcentral förutom sin mejerirörelse har en handelsavdelning, som tillhandahåller praktiskt taget samtliga landsbygdens fornödenhetsvaror,
- att denna avdelning ger Dig den bästa tänkbara service och med hänsyn till återbäring och hemtransport utan tvekan är Din bästa ekonomiska inköpskälla,
- att Du av Din egen förening får förståelse och hjälp vid betalningssvårigheter på ett annat sätt än av andra företag.

Men Du måste förstå

- att föreningen ej kan stå till tjänst med obegränsade krediter,
- att ränta måste utgå, om betalning ej sker på färfallodagen och
- att Ditt insatskapital är en del av föreningens rörelsekapital, som icke kan disponeras för Din betalning av varuskulder.

Och Du måste komma ihåg

- att det går lika bra att handla hos Din förening, om Du ej är mjölkleverantör eller mjölklikviden ej räcker till full betalning. Du behöver endast göra överenskomna kontanta inbetalningar.

NÖTFOR FODERBLANDNINGAR

- **KALVFODER**
- **KALVFODERKONCENTRAT**
- **KOFODER**
- **OLJEKRAFTFODERBLANDNING**
- **RIKSMINERAL**

för enklare och säkrare utfodring

Om och kring handeln med potatis

Av lantmästare Åke Wirtén

Med den stora betydelse som potatisen har i vår mat-hållning skulle man kunna förvänta sig en problemfri marknadsföring där det enbart är fråga om distribution från producent till konsument. Alla som har med potatis att göra vet, att potatishandeln långt ifrån är detta utan snarare tvärtom. Varför har vi då dessa problem när konsumtionen i stort är konstant, om vi bortser från den pågående konsumtionsminskningen per person och år, som för övrigt beräknas till ca 1 %. Svårigheterna får vi till stor del söka vid "källan" alltså produktionen.

Skördevariationerna, såväl kvantitativt som kvalitativt, är stora från år till år. Dessutom går ju tyvärr en skördad gröda ej att lagra mer än ett år på grund av den mycket dåliga lagringsförmågan, varför det ej går att utjämna goda och dåliga år på detta sätt. Lättheten att utan någon som helst förädling marknadsföra potatisen direkt till olika slag av konsumenter, medför betydande problem för ett rationellt marknadsförande med samlade utbud. Denna lättetet att sälja produktionen sätter även producentens lojalitet gentemot yrkesbröderna på ytterst svåra prov. Dessa betingelser finner man även för en del andra produkter t.ex. frukt, grönsaker och ägg, där man har liknande svårigheter att brottas med vid lösandet av marknadsföringen.

Matpotatisens marknadsföring har under många år mycket starkt påverkats av de här i korthet berörda

faktorerna, varav följt den brokiga bild som denna marknad uppvisar. På det okontrollerbara sätt som potatisen har försåls och fortfarande i stor utsträckning försäljs, har skapats ovisshet om vilket pris, som kan erhållas från tillfälle till tillfälle, vilket måste vara högst otillfredställande för odlaren.

Effekten av all odlarmöda ges först i samband med försäljningen av skörden. Därför borde ju minst lika mycken omtanke läggs ned på hur potatisen skall nå konsumenten på det för odlaren mest effektiva sättet som på odlingstekniken. Tyvärr har nog denna viktiga fråga för många odlare fått bli en andrahandsfråga. Ofta har man säkerligen resonerat som så, att förra året gick det bra att få potatisen såld så det skall väl gå bra även i år. Mången gång när det varit besvärligt har man varit övertygad om, att här måste något göras, men när situationen åter ljusnat är man tillbaka i de gamla hjulspåren. Vi måste få ett genomgripande nyttänkande i dessa frågor hos alla potatisodlare och inte som nu enbart hos en mindre grupp.

Det "samlade utbudet" måste vara målet för den som vill medverka till förbättringar på potatismarknaden. Detta mål har SLR-organisationen framför sig i form av strävandena att uppnå en 50-procentig marknadsandel inom den reguljära potatishandeln (ca 200 tusen ton per år). För att detta mål skall kunna uppnås måste marknadsförandet ske med **koncentration, planering och samordning**.

För förverkligandet av målet, som för övrigt får anses som ett delmål, har inom organisationen en kraftig upprustning skett de senaste åren beträffande lagerhus, sorteringscentraler, expeditionsLAGER i tätorter skalerianläggningar m.m. Dessutom har försäljningsresurserna utökats betydligt. Ännu återstår mycket

och arbetet fortgår, varför jordbrukskarnas egna företag kommer att stå än bättre rustade.

Det är dock inte nog med att den producentägda handeln är välutrustad med lager, försäljare osv., den måste givetvis även ha andra instrument för att kunna ge tillfredställande resultat. Ett sådant är kontraktet mellan föreningen och odlaren. Detta lämnar odlaren avsättningsgaranti och upplyser om hur avräkningen kommer att uträknas. För föreningen talar kontraktet om hur mycket potatis som skall marknadsföras. På så sätt kan föreningen utnyttja den uppbyggda kapaciteten på förmånligaste sätt för odlaren. Med tanke på ffolårets besvärligheter är det många som menar, att kontraktet är till ringa nytta. Men betänk att inom SLR-organisationen vi hitintills haft alltför liten andel av såväl marknaden som arealen. Med större inflytande på bågge dessa faktorer kan med säkerhet sådana svåra situationer som ffolårets lösas på ett mer tillfredställande sätt än vad som skedde. Med enorma ansträngningar på olika sätt kan dock organisationen se tillbaka på ffolåret och konstatera, att dess egna odlare i stort fick sin potatis avsatt, även om det prisvärt ej gav tillfredställande resultat. Eftersom kontrakten ej täcker hela potatisarealen, är den arealinventering, som Potatisodlareförbundet verkställt, synnerligen behövlig för erhållandet av säkrare uppgifter om den totala potatisodlingen. Härtill skulle ordentliga och dessutom aktuella skörde- och lagerinventeringar även behöva genomföras. Då skulle marknadsreglerande åtgärder kunna insättas vid rätt tidpunkt och därigenom erhålla största effekt. För att dylika åtgärder skall kunna genomföras, fordras medel samlade i någon slags fond. Hur en sådan skall bildas diskuteras

för närvarande. Nödvändigheten av en dylik är däremot alla ense om.

Genom den snabba standardhöjningen i vårt land har konsumtionsvanorna kraftigt förändrats. Därav har givetvis handeln även fått vidkännas stora förändringar alltifrån gross- till detaljhandeln. Exempelvis har såväl grosshandelsföretag som detaljaffärer starkt decimerats och koncentrerats till allt större enheter. Livsmedelsindustrien har starkt utbyggts till att bli de stora "folkköken" där man tillagar "mammas köttbullar" och "precis som hemlagad pölsa" o.s.v. I denna lavinartade utveckling har även potatisen ryckts med, men dock mycket långsamt, precis som när kall sirap skall hällas på varm gröt. Det synes dock som om "värmen" nu även hunnit till denna matlagningens stabila komponent.

Vikten av kvalitetsmärkning av potatis är så självklar så man tycker att betydelsen av denna ej skulle behöva ordas om. Man måste dock med beklämning konstatera, att många odlare och handelsmän fortfarande inte tillmäter denna något större värde. SMAK har under sina tio år gjort ett gott arbete och vi får hoppas att denna verksamhet även i fortsättningen kommer att ge kvalitetsproduktionen av potatis sitt stöd. Vid försäljning till konsumenten finns tyvärr ingen skyldighet att upplysa kunden om vilken kvalitet matpotatis man säljer. Denna brist borde med det snaraste rättas till, så att vi finge en lagstiftning med skyldighet för säljaren att deklarera vilken kvalitet och sort matpotatis som säljes.

Beträffande skalning av potatis är organisationen väl framme och täcker f.n. i stort sett hela landet med denna produkt.

I Östersund kommer en modern chipsfabrik att ta-

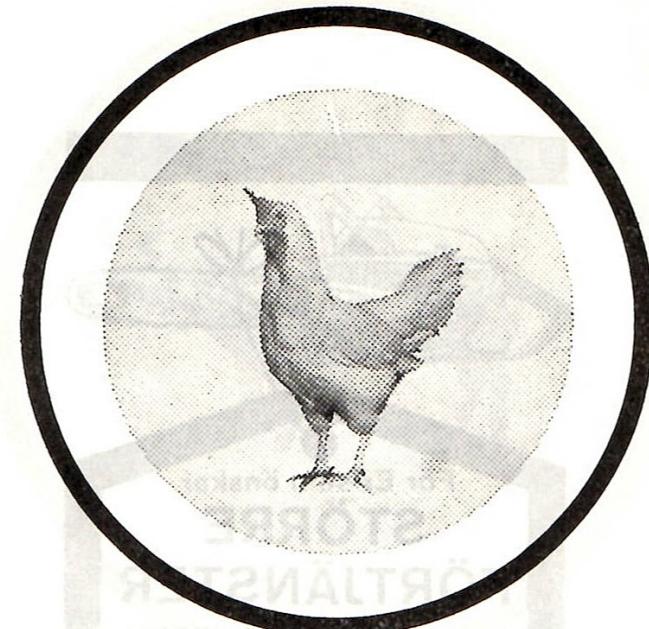
gas i bruk första halvåret 1965. Även en potatismosfabrik har ingående diskuterats och kalkylerats; denna har planerats att uppföras i Skåne, däremot är det ej klart när dessa planer kan förverkligas.

Med en odlarägd potatishandel, vilken har rejäl marknadsdominans och kan förverkliga ett "samlat utbud", tror jag Sveriges potatisodlare med tillförsikt kan se tiden an.

Detta är en del av den förfogande informationen om den svenska potatistillverkningen som jag har fått. Detta är en del av den förfogande informationen om den svenska potatistillverkningen som jag har fått.

Detta är en del av den förfogande informationen om den svenska potatistillverkningen som jag har fått.

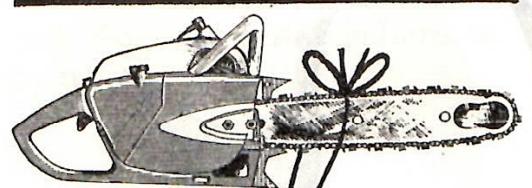
Detta är en del av den förfogande informationen om den svenska potatistillverkningen som jag har fått.

PULLFOR HÖNSFODER

- STARTFODER
- TILLVÄXTFODER
- VÄRPFODER
- VÄRPFODERKONCENTRAT
- AVELSFODER
- BROILERFODER

för bästa resultat

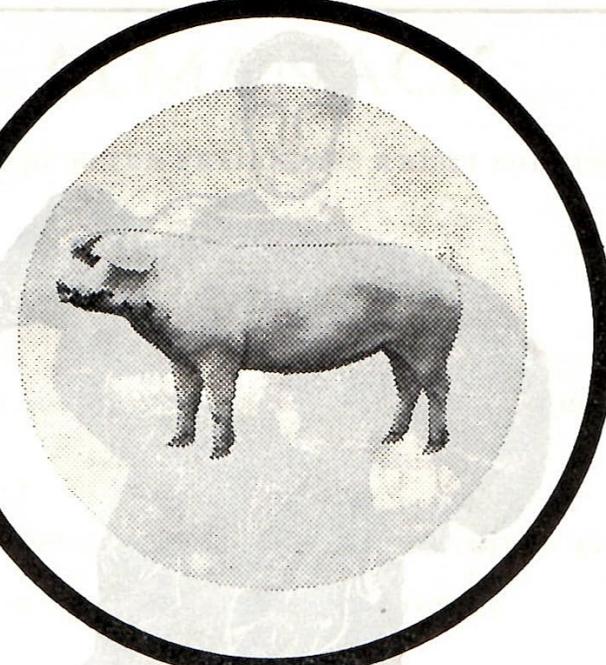

För Er som önskar
**STÖRRE
FÖRTJÄNSTER**

har den nya RAKETEN kommit till. XG är lättare, starkare, tydligare. Ni som vet vad det betyder att arbeta hårt i skogen kommer att välja JONSEREDS **RAKET XG** — som säljs med ansvar hos

Maskin-
avdelningen

PIGGFOR SVINFODER

- **SMÅGRISFODER**
- **UNGSVINSFODER (A)**
- **SLAKTSVINSFODER (B)**
- **SVINFODERKONCENTRAT 1**
- **SVINFODERKONCENTRAT 2**

för ekonomisk uppfödning

GODA SAKER HÄNDER DÄR EWOS KOPPLAS IN

- friska djur
- säkra slutresultat
- bättre vinst

EWOS
GER TILLBAKA

ALMANACK

FÖR ÅRET EFTER FRÄLSARENS KRISTI FÖDELSE

1965

TILL LULEÅ HORISONT

vid 65 grad. 35 min. polhöjd och 28 tidsmin. 37 tidssek.

öster om Sveriges tidsmeridian

MED UTESLUTANDE PRIVILEGIUM UTGIVEN AV

KUNGL. VETENSKAPS AKADEMIE

Almqvist & Wiksell's Boktryckeri AB

UPPSALA

KONUNGAHUSET

OSCAR FREDRIK WILHELM OLAF GUSTAF VI ADOLF, Sveriges Konung. Född d. 11 nov. 1882. Uppsteg på tronen d. 29 okt. 1950. Förmäld 1:o d. 15 juni 1905 med *Margaret Victoria Augusta Charlotte Norah*, Prinsessa av Storbritannien och Irland, född d. 15 jan. 1882, död d. 1 maj 1920. 2:o d. 3 nov. 1923 med

LOUISE ALEXANDRA MARIE IRÈNE, Sveriges Drottning. Född d. 13 juli 1889.

Barn i första äktenskapet:

Framlidne Arvfursten *Gustaf Adolf Oscar Fredrik Arthur Edmund*, Hertig av Västerbotten, född d. 22 april 1906, död d. 26 jan. 1947. Förmäld d. 20 okt. 1932 med

SIBYLLA CALMA MARIE ALICE BATHILDIS FEODORA, Sveriges Prinsessa, Hertiginna av Västerbotten, född d. 18 jan. 1908.

Son:

CARL GUSTAF FOLKE HUBERTUS, Sveriges Kronprins, Hertig av Jämtland, född d. 30 april 1946.

Döttrar:

BIRGITTA INGEBORGB ALICE, Sveriges Prinsessa, född d. 19 jan. 1937. Förmäld d. 25 maj 1961 (borgerlig vigsel) och d. 30 maj 1961 (kyrklig vigsel) med **JOHANN GEORG**, Prins av Hohenzollern.

CHRISTINA LOUISE HELENA, Sveriges Prinsessa, född d. 3 aug. 1943.

BERTIL GUSTAF OSCAR CARL EUGEN, Sveriges Arvfurste, Hertig av Halland, född d. 28 febr. 1912.

INGRID VICTORIA SOFIA LOUISE MARGARETA, Sveriges Prinsessa, född d. 28 mars 1910. Förmäld d. 24 maj 1935 med **FREDERIK IX**, Danmarks Konung.

Konungens bror:

CARL WILHELM LUDVIG, Sveriges Arvfurste, Hertig av Södermanland, född d. 17 juni 1884.

Konungens farbroders, framlidne Hertigans av Västergötland dotter:

MARGARETHA SOFIA LOVISA INGEBORGB, Sveriges Prinsessa, född d. 25 juni 1899. Förmäld d. 22 maj 1919 med **AXEL CHRISTIAN GEORG**, Prins av Danmark.

Konungens andre och fjärde son:

SIGVARD OSCAR FREDRIK Bernadotte, Greve af Wisborg, född d. 7 juni 1907, gift d. 30 juli 1961 med *Gullan Marianne Lindberg*, Grevinna af Wisborg, född d. 15 juli 1924.

CARL JOHAN ARTHUR Bernadotte, Greve af Wisborg, född d. 31 okt. 1916, gift d. 19 febr. 1946 med *Elin Kerstin Margareta Wijkmark*, Grevinna af Wisborg, född d. 4 mars 1910.

Framlidne Hertigans av Västerbotten första och tredje dotter:

MARGARETHA DÉSIRÉH VICTORIA, Prinsessan Margaretha, fru Ambler, född d. 31 okt. 1934, gift d. 30 juni 1964 med *John Kenneth Ambler*, född d. 6 juni 1924.

DÉSIRÉE ELISABETH SIBYLLA, Prinsessan Désirée, friherrinna Silfverschiöld, född d. 2 juni 1938, gift d. 5 juni 1964 med friherre *Nils-August Otto Carl Niclas Silfverschiöld*, född d. 31 maj 1934.

Hertigans av Södermanland son:

GUSTAF LENNART NICOLAUS PAUL Bernadotte, Greve af Wisborg, född d. 8 maj 1909, gift d. 11 mars 1932 med *Karin Emma Louise Nissvandt*, Grevinna af Wisborg, född d. 7 juli 1911.

Framlidne Hertigans av Västergötland son:

CARL GUSTAF OSCAR FREDRIK CHRISTIAN Bernadotte, Prins, född d. 10 jan. 1911.

Tideräkning

År 1965 efter Kristi födelse är det 14:o i solcirkeln eller söndagsändringen. Söndagsbokstaven är C. Påskgränsen infaller den 16 april.

Tecknens betydelse

★ sön- och helgdagar	♀ planeten Venus	e. efter
■ allmän flaggdag	♂ Mars	t timmar
○ solen	2 Jupiter	m minuter
● månen	3 Saturnus	kl. klockan
● nymåne	u. upp	el. eller
● första kvarteret	s. står i söder	(uppgiften gäller för
○ fullmåne	n. ned	) efterföljande dag
● sista kvarteret	f. före	(uppgiften gäller för
		föregående dag

Dygnets timmar angivs från 0 till 24 med början vid midsommardag.

I kolumnerna för månens uppgång och nedgång betecknar ett streck (—), att månén den dagen ej går upp eller ej går ned. Tiderna för solens och månens uppgång och nedgång är beräknade för solens och månens medelpunkter.

Sveriges gemensamma borgerliga tid

Från och med år 1879 användes i hela Sverige en och samma tid, officiellt benämnd *Sveriges gemensamma borgerliga tid*. Denna är lika med medeltiden för orter belägna på *Sveriges tidsmeridian*, som från och med år 1900 är meridianen 15 grader eller 1 timme öster om meridianen genom observatoriet i Greenwich i England. Sveriges tidsmeridian går ungefär mitt genom Sverige från söder till norr närmast Karlshamn, Eksjö, Motala, Nora, Leksand och Östersund; den ligger 12 tidsminuter och 14 tidssekunder väster om meridianen genom Stockholms gamla observatorium. Sveriges gemensamma borgerliga tid är lika med den medeeuropeiska tiden, som användes i Danmark, Norge m. fl. länder.

I växellag, checklag, lag om beräkning av lagstadgad tid och lag om skuldebrev är lördagar under månaderna april, maj, juni, juli, augusti och september samt påskafhton, midsommarafton och julafhton likställda med allmän heldag.

JANUARI 1965

Giv, o Jesu, fröjd och lycka!		Solen ☉ Upp Ned	Månen ♈ Upp Ned
1 F	I Jesu namn. Ev. Luk. 2: 21. Högm. Joh. 14: 13. Aft. Ps. 121: 1-8.		
2 L	★ Nyårsdagen FF (● 22.07	9.56 13.14	9.26 11.19
	Svea ○ närmast	9.55 13.17	under horis.
8 S	★ Söndagen e. Nyår Dopet. Ev. Matt. 3: 13-17. Högm. Joh. 1: 29-34. Aft. Kol. 2: 9-15.		
4 M	Alfred (fjärmast)	9.53 13.19	under horis.
5 T	Rut ♀ u. 7.57	9.51 13.22	11.43 14.11
	Hanna 9.49 13.25	11.32 16.01	
	Herrens härlighet. Ev. Matt. 2: 1-12. Högm. Joh. 8: 12. Aft. 2 Kor. 4: 3-6.		
6 O	★ Trettondedag Jul ♂ u. 21.28	9.47 13.28	11.25 17.44
7 T	August ♂ s. 4.13	9.44 13.31	11.20 19.22
8 F	Erland 2 s. 19.15	9.42 13.35	11.15 20.58
9 L	Gunnar 2 n. 3.54	9.40 13.38	11.10 22.33
10 S	★ 1 e. Trettondedagen Guds Son i Guds helgedom. Ev. Luk. 2: 42-52. Högm. Joh. 7: 14-18. Aft. Ps. 84: 2-13.		
11 M	Sigurd ○ 21.59	9.37 13.41	11.06 —
12 T	Hugo 9.34 13.45	11.02 0.11	
13 O	Frideborg ♂ s. 14.24	9.32 13.48	10.58 1.53
14 T	Knut ♂ n. 18.34	9.29 13.52	10.54 3.43
15 F	Felix 9.26 13.55	10.51 5.43	
16 L	Laura 9.23 13.59	10.50 7.53	
17 S	★ 2 e. Trettondedagen Jesu närvoro helgar hemmet. Ev. Joh. 2: 1-11. Högm. Joh. 4: 5-26. Aft. 2 Tim. 1: 3-5.		
18 M	Anton ○ 14.37	9.17 14.06	12.53 10.25
19 T	Hilda (fjärmast)	9.14 14.10	15.06 10.26
20 O	Henrik ♂ u. 20.50	9.11 14.14	17.12 10.23
21 T	Fabian ♂ s. 3.31	9.08 14.18	19.08 10.19
22 F	Agnes 9.05 14.21	20.55 10.16	
23 L	Vincent 2 s. 18.21	9.02 14.25	22.36 10.11
	Emilia 2 n. 3.02	8.58 14.29	— 10.07
24 S	Jesu makt att skapa tro på jorden. Ev. Matt. 8: 1-13. ★ 3 e. Trettondedagen Högm. Joh. 4: 27-42. Aft. Hebr. 11: 1-22.		
25 M	Erika ○ 12.07	8.55 14.33	0.14 10.02
26 T	Paulus 8.52 14.36	1.51 9.58	
27 O	Botilda ♂ s. 13.35	8.49 14.40	3.29 9.52
28 T	Göte ♂ n. 17.51	8.45 14.44	5.12 9.45
29 F	KARL FF 8.42 14.48	7.02 9.35	
30 L	Valter (fjärmast	8.38 14.52	under horis.
	Gunhild 8.35 14.55	under horis.	
31 S	Jesu makt att hjälpa i storm och fara. Ev. Matt. 8: 23-27. ★ 4 e. Trettondedagen Högm. Joh. 6: 66-69. Aft. Hebr. 11: 23-27.		
	Ivar 8.32 14.59 10.02 11.43		

Pullfor ett allsidigt och fullvärdigt hönsfoder.
 Hästfor ger energi och uthållighet.
 Piggfor för bättre fläsk och bättre ekonomi.
 Nötfor för enklare och säkrare utfodring.

Vinterartiklar: Släpkälkar för traktor och häst, vinterskaklar, stocklastare, saxar. Handredskap såsom bågsågar, timmersvansar, handyxor. Snöröjningsredskap.

Utnyttja våra verkstadsresurser genom att i god tid före vårbruket lämna in traktorn för översyn. Ring och avtala lämplig tid med någon av våra verkmästare.

			Solen	○ Upp Ned	Månen	○ Upp Ned
1 M	Max	●	17.36	8.28 15.03	9.46	13.40
2 T	Kyndelsmässodagen	♀ u.	8.22	8.25 15.07	9.39	15.25
3 O	Disa			8.21 15.10	9.33	17.05
4 T	Ansgar			8.18 15.14	9.28	18.42
5 F	Agata	♂ u.	19.41	8.14 15.18	9.23	20.18
6 L	Dorotea	♂ s.	2.25	8.11 15.22	9.18	21.53

7 S	Guds uppenbarelse i Kristus. Ev. Luk. 2: 22-32. Högm. Joh. 1: 16-18. ★ 5 e. Trettondedagen Aft. Ps. 100: 1-5.					
	Jungfru Marie Kyrkogångsdag el. Kyndelsmässodagen					
8 M	Rikard	4 s.	17.22	8.07 15.25	9.14	23.32
9 T	Berta	4 n.	2.08	8.04 15.29	9.10	—
10 O	Fanny	●	9.53	8.00 15.33	9.05	1.17
11 T	Eugenia			7.56 15.36	9.02	3.09
12 F	Yngve	⌚ s.	12.39	7.53 15.40	8.58	5.11
13 L	Evelina	⌚ n.	17.02	7.49 15.43	8.58	7.19
	Agne			7.46 15.47	9.55	8.37

14 S	Guds oförskyllda näd. Ev. Matt. 20: 1-16. Högm. Matt. 19: 27-30. ★ Septuagesima Aft. 1 Kor. 3: 7-23.					
	Valentin					
15 M	Sigfrid	⌚ nærmast		7.42 15.51	12.06	8.39
16 T	Julia	●	1.27	7.38 15.54	14.17	8.36
17 O	Alexandra	♀ u.	7.39	7.35 15.58	16.20	8.32
18 T	Frida			7.31 16.01	18.14	8.28
19 F	Gabriella	♂ u.	18.25	7.27 16.05	20.01	8.24
20 L	Hulda	⌚ s.	1.20	7.24 16.08	21.43	8.19
				7.20 16.12	23.24	8.14

21 S	Guds ord. Ev. Luk. 8: 4-15. Högm. Joh. 8: 46-51. Aft. Jes. 55: 6-11. ★ Sexagesima					
	Hilding					
22 M	Martina	4 s.	16.33	7.16 16.15	—	8.09
23 T	Torsten	4 n.	1.25	7.13 16.19	1.05	8.03
24 O	Mattias	●	6.39	7.09 16.22	2.48	7.56
25 T	Sigvard	⌚ s.	11.54	7.05 16.25	4.38	7.46
26 F	Torgny	⌚ n.	16.22	7.02 16.29	under horis.	
27 L	Lage	⌚ fjärmast		6.58 16.32	under horis.	
				6.54 16.36	under horis.	

28 S	Guds kärleks väg. Ev. Luk. 10: 31-43. Högm. Joh. 12: 20-33. ★ Fastlagssöndagen Aft. 1 Tim. 2: 4-6.					
	Maria					
				6.51 16.39	8.05	11.09

Leverantörsbutiken har allt för sängutrustning:
Lakansväv, färdigsydda lakan, örngott, dynor, kudrar, filter och täcken.

MARS 1965

			Solen ☉ Upp Ned	Månen ☽ Upp Ned
1M	Albin	♀ u. 6.58	6.47 16.42	7.54 13.00
2T	Ernst		6.43 16.46	7.47 14.43
3O	Gunborg	● 10.56	6.39 16.49	7.41 16.23
4T	Adrian		6.36 16.52	7.36 18.00
5F	Tora	♂ u. 16.55	6.32 16.56	7.31 19.37
6L	Ebba	♂ s. 0.08	6.28 16.59	7.26 21.16
<i>Kampen mot frestelsen. Ev. Matt. 4:1-11. Högm. Matt. 16: 21-23.</i>				
7S	★ 1 i Fastan	Aft. Jak. 1:12-15.		
8M	Ottilia	4 s. 15.46	6.24 17.02	7.21 23.00
9T	Filippa	4 n. 0.46	6.21 17.05	7.16 —
10O	Torbjörn		6.17 17.09	7.11 0.50
11T	Edla	● 18.52	6.13 17.12	7.06 2.49
12F	Edvin		6.09 17.15	6.59 4.58
13L	Viktoria	5 u. 6.20	6.06 17.18	över horis.
	Greger	5 s. 10.54	6.02 17.22	9.15 6.59
<i>Syndabekänelse och bot. Ev. Matt. 11: 20-24.</i>				
14S	★ Botdagen (1 Böndagen)	Predikotexter enl. årets böndagsplakat.		
15M	Matilda	⌚ närmast	5.58 17.25	11.28 6.53
16T	Kristofer		5.54 17.28	13.33 6.47
17O	Herbert	♀ u. 6.04	5.51 17.31	15.30 6.42
18T	Gertrud	● 12.24	5.47 17.34	17.20 6.37
19F	Edvard		5.43 17.38	19.05 6.32
20L	Josef		5.39 17.41	20.49 6.27
	Joakim	Vårdagjämningen	5.36 17.44	22.32 6.21
<i>Kampen mot de onda makterna. Ev. Luk. 11: 14-23. Högm. Joh. 12: 35-43 el. Mark. 14: 26-31. Aft. Uppb. 3:14-22.</i>				
21S	★ 3 i Fastan			
22M	Bengt	♂ s. 22.42	5.32 17.47	— 6.15
23T	Viktor	♂ n. 6.15	5.28 17.50	0.18 6.08
24O	Gerda	4 s. 14.54	5.24 17.54	2.09 5.57
25T	Gabriel	4 n. 0.06	5.21 17.57	4.20 5.28
26F	Marie Bebådelsedag	● 2.37	5.17 18.00	under horis.
27L	Emanuel	⌚ fjärmast	5.13 18.03	under horis.
	Rudolf		5.09 18.06	6.35 8.25
<i>Bebådelsen. Ev. Luk. 1: 26-38. Högm. Luk. 1: 39-45. Aft. Jes. 49: 5, 6.</i>				
28S	★ Midfastosöndagen			
	Jungfru Marie Bebådelsedag			
29M	Malkolm	5 u. 5.17	5.05 18.10	6.14 10.26
30T	Jonas	5 s. 9.59	5.02 18.13	6.04 12.13
31O	Holger		4.58 18.16	5.57 13.55
	Ester		4.54 18.19	5.51 15.34

Sista månaden för prestationsrabatt på gödselmedel. Rekvirera snarast gödselmedel, utsäden och fröer för vårens behov. Kontakta oss för odlingskontrakt på potatis.

Leverantörsbutiken har glas, porslin, rostfritt, aluminium, trevliga hushållsartiklar i plast. Gör ett besök och titta på vårt trevliga sortiment eller rekvirera.

APRIL 1965

Leverantörsbutiken har allt för ett läckert påskbord såväl god mat som trevliga dekorationer. Var vänlig insänd Eder påskorder i god tid.

			Solen ☉ Upp Ned	Månen ☽ Upp Ned
1 T	Harald	♀ u. 5.03	4.50 18.22	5.45 17.12
2 F	Gudmund	● 1.21	4.46 18.26	5.40 18.53
3 L	Ferdinand		4.43 18.29	5.34 20.37
<i>Försonaren. Ev. Matt. 21:33-43. Högm. Joh. 11:47-57 el. Luk. 23:1-12.</i>				
4 S	★ 5 i Fastan	Aft. Hebr. 7:23-27.		
	Ambrosius	♂ s. 21.31	4.39 18.32	5.29 22.28
5 M	Nanne	♂ n. 5.14	4.35 18.35	5.23 —
6 T	VILHELM		4.31 18.38	5.16 0.28
7 O	Ingemund	♀ s. 14.08	4.28 18.42	5.06 2.39
8 T	Hemming	♀ n. 23.28	4.24 18.45	över horis.
9 F	Otto	● 1.40	4.20 18.48	6.25 5.34
10 L	Ingvar	(närmast)	4.16 18.51	8.52 5.12
<i>Det nya förbundet. Ev. Joh. 12:1-18. Högm. Matt. 28:17-30.</i>				
11 S	★ Palmsöndagen	Aft. 1 Kor. 11:23-29.		
	Ulf		4.12 18.55	10.58 5.05
12 M	Julius	⌚ u. 4.19	4.09 18.58	12.56 4.58
13 T	Artur	⌚ s. 9.06	4.05 19.01	14.46 4.53
14 O	Tiburtius		4.01 19.05	16.31 4.47
15 T	Olivia		3.57 19.08	18.14 4.41
<i>Jesu korsfästelse. Ev. Luk. 23:32-43. Högm. 5:e akten. Aft. 6:e akten.</i>				
16 F	★ Långfredagen			
	Patrik	○ 0.02	3.53 19.11	19.57 4.35
17 L	Elias	♀ n. 19.17	3.50 19.15	21.43 4.29
<i>Kristus är uppstånden. Ev. Mark. 16:1-8. Högm. Joh. 20:1-10.</i>				
18 S	★ Påskdagen	Aft. 1 Kor. 15:12-21.		
	Valdemar	✉	3.46 19.18	23.34 4.21
<i>Vandringen med den Uppståndne. Ev. Luk. 24:13-35. Högm. Joh. 20:11-18.</i>				
19 M	★ Annandag Påsk	Aft. 2 Kor. 5:14-21.		
	Olavus Petri	♂ s. 20.26	3.42 19.21	— 4.11
20 T	Amalia	♂ n. 4.09	3.38 19.25	1.37 3.50
21 O	Anselm		3.35 19.28	under horis.
22 T	Albertina		3.31 19.31	under horis.
23 F	Georg	● 22.07	3.27 19.35	under horis.
24 L	Vega	(fjärmast)	3.23 19.38	4.38 7.45
<i>Herren var frälsnings hövding. Ev. Joh. 20:19-31. Högm. Joh. 21:1-14.</i>				
25 S	★ 1:e. Påsk	Aft. Apg. 3:12-20.		
	Markus	♀ s. 13.13	3.19 19.42	4.23 9.38
26 M	Teresia	♀ n. 22.48	3.18 19.45	4.14 11.21
27 T	Engelbrekt		3.12 19.49	4.07 13.01
28 O	Ture	⌚ u. 3.17	3.08 19.52	4.01 14.40
29 T	Tyko	⌚ s. 8.08	3.04 19.56	3.55 16.20
30 F	Mariana	✉	3.01 19.59	3.49 18.03

MAJ 1965

1 L	Första Maj Valborg	EE	12.56	Solen ☽	Månen ☾		
				Upp	Ned	Upp	Ned
2 S	★ 2 e. Påsk			<i>Herren vår herde. Ev. Joh. 10:11-16. Högm. Matt. 9:36-38. Aft. Hebr. 13:20, 21.</i>			
3 M	Filip		♀ n. 20.42	2.53	20.06	3.37	21.54
4 T	Göta			2.49	20.10	3.30	—
5 O	Monika			2.46	20.13	3.20	0.05
6 T	Gotthard		⌚ närmast	2.42	20.17	över horis.	
7 F	Sigmund		♂ s. 19.24	2.38	20.21	över horis.	
8 L	Gustava		♂ n. 2.54	2.34	20.24	6.19	3.34
	Åke		● 7.20	2.31	20.28	8.32	3.22
9 S	★ 3 e. Påsk			<i>Hemlängtan. Ev. Joh. 16:16-22. Högm. Joh. 17:1-8. Aft. 2 Kor. 4:16-18.</i>			
10 M	Jonatan		4 s. 12.31	2.27	20.31	10.31	3.15
11 T	Esbjörn		4 n. 22.17	2.23	20.35	12.22	3.08
12 O	Märta			2.19	20.39	14.07	3.03
13 T	Charlotta		⌚ u. 2.22	2.16	20.43	15.48	2.57
14 F	Linnea		⌚ s. 7.18	2.12	20.46	17.29	2.51
15 L	Halvard			2.08	20.50	19.13	2.44
	Sofia		○ 12.52	2.04	20.54	21.01	2.37
16 S	Ordet och tron. Ev. Matt. 11:25-30. Predikotexter enl. årets böndagsplakat.						
16 S	★ Reformationsdagen (2 Böndagen)						
17 M	Hilma		♀ n. 22.11	2.01	20.57	22.58	2.27
18 T	Rebecka			1.57	21.01	—	2.12
19 O	Erik			1.53	21.05	under horis.	
20 T	Alrik			1.50	21.09	under horis.	
21 F	Karolina		⌚ fjärmast	1.46	21.13	under horis.	
22 L	Konstantin		♂ s. 18.38	1.42	21.16	3.06	5.02
	Henning		♂ n. 1.50	1.39	21.20	2.43	7.04
23 S	★ Bönsöndagen			<i>Bönen. Ev. Joh. 16:23-33. Högm. Matt. 6:5-8. Aft. Rom. 8:24-28.</i>			
24 M	DESIDERIA		● 15.40	1.35	21.24	2.32	8.50
25 T	Ragnvald		4 s. 11.46	1.32	21.28	2.23	10.30
26 O	Urban		4 n. 21.45	1.28	21.31	2.16	12.07
	Vilhelmina			1.24	21.35	2.10	13.44
27 T	Från förnedring till härlighet. Ev. Apg. 1:1-11. Högm. Joh. 17:24-26. ★ Kristi Himmelfärds dag						
28 F	Blenda			1.21	21.39	2.04	15.25
29 L	Ingeborg		⌚ u. 1.20	1.17	21.43	1.58	17.11
	Baltsar		⌚ s. 6.18	1.14	21.47	1.52	19.07
30 S	★ 6 e. Påsk			<i>Kristus och Anden. Ev. Joh. 15:26-16:4. Högm. Matt. 10:24-31. Aft. Apg. 1:12-14.</i>			
31 M	Fritjof		● 22.13	1.10	21.50	1.46	21.15
	Isabella			1.07	21.54	1.37	23.43

Leverantörsbutiken har allt i blåkläder samt nyheter i jeans. Tretorns gummistövlar, god passform — trevliga modeller — slitstarka.

26 krua

BM/VOLVO traktorer passande alla gårdsstorlekar alltid i lager. Dessutom bra begagnade traktorer till förmånliga priser. Gör oss ett besök.

JUNI 1965

Interlin förstärkt linoljefärg med mögel- och rötskydd för utomhusmålning.

Fabisol asfaltlackfärg speciellt lämplig i ladugårdar. Tix och Snits idealiska färger för köks- och badrumsväggar, tak, möbler, skåp etc.

			Solen Upp ○ Ned	Månen Upp ○ Ned
1 T	Nikodemus	⌚ närmast	1.03 21.58	1.18 —
2 O	Rutger	⌚ ständ. över horisonten	1.00 22.02	över horis.
3 T	Ingemar		0.57 22.05	3.34 1.58
4 F	Holmfrid	⌚ s. 18.01	0.53 22.09	6.00 1.39
5 L	Bo	⌚ n. 0.52	0.50 22.12	8.07 1.30
6 S	★ Pingstdagen	Den Helige Andes utgjutande. Ev. Joh. 14: 23-31. Högm. Joh. 7: 37-39. Aft. Ef. 2: 17-22.		
	GUSTAV	⌚	13.11 0.47 22.16	10.02 1.24
7 M	★ Annandag Pingst	Andens vind över världen. Ev. Joh. 3: 16-21. Högm. Joh. 6: 44-47. Aft. 1 Kor. 12: 12-31.		
	Robert		0.44 22.19	11.48 1.17
8 T	Salomon	⌚ u. 0.50	0.41 22.23	13.30 1.12
9 O	Börje	⌚ s. 10.59	0.38 22.26	15.09 1.05
10 T	Svante		0.35 22.29	16.50 0.59
11 F	Bertil	⌚ u. 0.26	0.32 22.32	18.35 0.52
12 L	Eskil	⌚ s. 5.25	0.30 22.35	20.27 0.43
13 S	★ Heliga Trefaldighets dag	Fader, Son och Ande. Ev. Joh. 3: 1-15. Högm. Joh. 15: 1-9. Aft. 1 Joh. 3: 1-6.		
	Aina	(⌚ 2.59	0.27 22.38	22.41 0.31
14 M	Håkan	⌚ förmörk.	0.25 22.40	— 0.00
15 T	Justina		0.23 22.42	under horis.
16 O	Axel	⌚ ständ. över horisonten	0.21 22.44	under horis.
17 T	Torborg	⌚ fjärmast	0.19 22.46	under horis.
18 F	Björn	⌚ s. 17.27	0.18 22.48	1.01 4.35
19 L	Germund	⌚ n. 23.50	0.17 22.49	0.47 6.24
20 S	★ 1 e. Trefaldighet	Gud eller världen. Ev. Luk. 16: 19-31. Högm. Luk. 12: 13-21. Aft. 2 Kor. 8: 1-9.		
	Flora		0.17 22.49	0.38 8.05
21 M	Alf	Sommarsolståndet		
22 T	Paulina	⌚ 6.36	0.17 22.49	0.25 11.16
23 O	Adolf		0.17 22.49	0.19 12.52
24 T	Joh:s Döp:s dag	⌚ u. 23.47	0.18 22.48	0.13 14.32
25 F	David	⌚ s. 10.12	0.19 22.47	0.07 16.21
	Skapelsen och ljuset från höjden. Ev. Luk. 1: 57-80. Högm. Luk. 1: 5-25. Aft. Ps. 19: 2-10.			
26 L	★ D. hel. Joh:s Döp:s dag el. Midsommardagen			
	Rakel	⌚	0.21 22.46	0.01 18.20 23.53
27 S	★ 2 e. Trefaldighet	Kallelsen till Guds rike. Ev. Luk. 14: 16-24. Högm. Luk. 14: 25-35. Aft. 1 Kor. 1: 26-31.		
	Selma	⌚ u. 23.19	0.23 22.44	23.43 20.35
28 M	Leo	⌚ s. 4.23	0.25 22.42	över horis.
29 T	Petrus	⌚ 5.52	0.27 22.40	över horis.
30 O	Elof	⌚ närmast	0.30 22.37	— 23.55

RÄTT MÅLAT — VÄL SKYDDAT!

Lantmannaaavdelningen löser Edra färgproblem med kvalitetsfärgar från

International

ett världsföretag
i färg

JULI 1965

			Solen ☉ Upp Ned	Månen ☽ Upp Ned
1 T	Aron	♀ n. 23.18	0.33 22.35	3.12 23.45
2 F	Rosa		0.36 22.32	5.30 23.38
3 L	Aurora	⌚ fjärmast	0.39 22.29	7.33 23.31
<i>Guds förelommende näd. Ev. Luk. 15:1-10. Högm. Luk. 15:11-32.</i>				
4 S	★ 3 e. Trefaldighet	Aft. Rom. 4:1-8.		
5 M	Ulrika		0.42 22.26	9.25 23.25
6 T	Melkor	⌚ 20.36	0.45 22.23	11.10 23.19
7 O	Esaias	♂ s. 16.48	0.49 22.20	12.52 23.13
8 T	Klas	♂ n. 22.37	0.52 22.17	14.32 23.06
9 F	Kjell		0.56 22.14	16.15 22.58
10 L	Götilda	♀ u. 22.53	0.59 22.11	18.04 22.48
	Anund	♀ s. 9.27	1.03 22.07	20.05 22.28
<i>Världsmisionen. Ev. Matt. 28:18-20. Predikotexter enl. årets böndagsplakat.</i>				
11 S	★ Missionsdagen (3 Böndagen)			
12 M	Eleonora	⌚ u. 22.25	1.07 22.04	under horis.
13 T	Herman	⌚ s. 3.28	1.10 22.00	under horis.
14 O	Joel	⌚ 18.01	1.14 21.57	under horis.
15 T	Folke	⌚ fjärmast	1.18 21.54	23.19 —
16 F	Ragnhild		1.21 21.50	23.02 2.09
17 L	Reinhold	♀ n. 22.14	1.25 21.46	22.52 4.03
	Alexis		1.29 21.43	22.45 5.45
<i>Lärjungaskapet. Ev. Luk. 5:1-11. Högm. Joh. 1:35-51.</i>				
18 S	★ 5 e. Trefaldighet	Aft. 1 Mos. 12:1-4.		
19 M	Fredrik	♂ s. 16.25	1.33 21.39	22.38 7.22
20 T	Sara	♂ n. 21.49	1.36 21.36	22.32 8.56
21 O	MARGARETA		1.40 21.32	22.26 10.29
22 T	Johanna	⌚ 18.53	1.44 21.29	22.20 12.05
23 F	Magdalena		1.48 21.25	22.14 13.47
24 L	Emma	Rötmandaden börjar	1.51 21.21	22.07 15.38
	KRISTINA		1.55 21.18	21.58 17.41
<i>Kyrlekkens lag. Ev. Matt. 5:20-26. Högm. Matt. 5:17-19.</i>				
25 S	★ 6 e. Trefaldighet	Aft. 1 Mos. 4:3-13.		
26 M	Jakob	♀ u. 21.56	1.59 21.14	21.39 20.08
27 T	Jesper	♀ s. 8.39	2.02 21.10	över horis.
28 O	Marta	⌚ närmast	2.06 21.07	— 22.18
29 T	Botvid	⌚ 12.45	2.10 21.03	0.03 22.00
30 F	Olof		2.13 20.59	2.35 21.51
31 L	Algot	⌚ u. 21.11	2.17 20.55	4.48 21.45
	Elin	⌚ s. 2.11	2.21 20.52	6.49 21.38

Slättermaskiner, släpräfsor, slätterlastare. Liar orv, högafflar, handräfsor — allt i redskap för skördesäsongen.

Danboline takfärg marknadens mest ekonomiska långtidsskydd för PLÄT- och PAPPTAK.

AUGUSTI 1965

Leverantörsbutiken har god sortering av garner både för hand- och maskinstickning. Plastmattor i trevliga färger och mönster i olika prislägen.

Hus 24

Inför älgjakten och höstslakten: KRON frysboxar och frysskåp i storlekar passande alla hushåll.

		Solen		Mänen			
		○ Upp	Ned	○ Upp	Ned		
<i>Kristi förklaring. Ev. Matt. 17:1-8. Högm. Joh. 13:31, 32. Aft. 2 Kor. 12:2-10.</i>							
1 S ★ Kristi Förklarings dag							
2 M	Per	♀ n. 21.08	2.24 20.48	8.41	21.32		
3 T	Karin		2.28 20.44	10.27	21.26		
4 O	Tage		2.32 20.41	12.11	21.19		
5 T	Arne	○ 6.47	2.35 20.37	13.55	21.11		
6 F	Ulrik		2.39 20.33	15.43	21.01		
7 L	Sixten	♂ s. 15.50	2.42 20.29	17.40	20.45		
	Arnold	♂ n. 20.33	2.46 20.26	<i>under horis.</i>			
<i>Sanning och sken. Ev. Matt. 7:15-21. Högm. Matt. 7:13, 14. Aft. Hes. 13:4-12.</i>							
8 S ★ 8 e. Trefaldighet							
9 M	Sylvia	4 u. 21.07	2.49 20.22	<i>under horis.</i>			
10 T	Roland	4 s. 7.55	2.53 20.18	<i>under horis.</i>			
11 O	Lars	€ fjärmast	2.56 20.14	21.43	23.38		
12 T	Susanna		3.00 20.11	21.18	—		
13 F	Klara	○ 9.22	3.03 20.07	21.07	1.41		
14 L	Hillevi	♂ u. 20.16	3.07 20.03	20.58	3.27		
	Ebbe	♂ s. 1.13	3.10 19.59	20.51	5.05		
<i>Trohet och klokhet i Kristi tjänst. Ev. Luk. 16:1-8. Högm. Matt. 10:16-22. Aft. Kol. 4:2-6.</i>							
15 S ★ 9 e. Trefaldighet							
16 M	Stella		3.14 19.55	20.45	6.40		
17 T	Brynolf	♀ n. 20.06	3.17 19.52	20.38	8.14		
18 O	Verner		3.20 19.48	20.32	9.48		
19 T	Helena	♂ s. 15.31	3.24 19.44	20.26	11.26		
20 F	Magnus	♂ n. 19.46	3.27 19.40	20.19	13.11		
21 L	Bernhard	○ 4.50	3.31 19.37	20.11	15.07		
	Josefina		3.34 19.33	19.56	17.19		
<i>Förspilda tillfällen. Ev. Luk. 19: 41-47. Högm. Luk. 4:23-30. Aft. Rom. 11:17-24.</i>							
22 S ★ 10 e. Trefaldighet							
23 M	Henrietta		3.37 19.29	<i>över horis.</i>			
	Signe	Rötminaden slutar	3.40 19.25	<i>över horis.</i>			
24 T	Bartolomeus		3.44 19.21	23.31	20.20		
25 O	LOVISA	€ närmast	3.47 19.18	—	20.07		
26 T	Östen	● 19.50	3.50 19.14	1.53	19.59		
27 F	Rolf	4 u. 20.02	3.54 19.10	4.01	19.52		
28 L	Augustin	4 s. 6.54	3.57 19.06	5.59	19.45		
<i>Sann och falsk rättfärdighet. Ev. Luk. 18: 9-14. Högm. Matt. 21: 28-31. Aft. Rom. 3:21-31.</i>							
29 S ★ 11 e. Trefaldighet							
30 M	Hans	♂ u. 19.13	4.00 19.02	7.51	19.39		
31 T	Albert	♂ s. 0.05	4.03 18.59	9.39	19.32		
	Arvid		4.06 18.55	11.27	19.24		

SEPTEMBER 1965

			Solen ☉ Upp Ned	Mänen ☽ Upp Ned
1 O	Samuel	♀ n. 18.59	4.10 18.51	13.17 19.14
2 T	Justus	⌚ 20.27	4.13 18.47	15.14 18.59
3 F	Alfhild		4.16 18.44	under horis.
4 L	Moses		4.19 18.40	under horis.
5 S	<i>Tungans bruk. Ev. Mark. 7:31-37. Högm. Matt. 12:33-37.</i>			
	<i>Aft. Jer. 1:4-10.</i>			
★ 12 e. Trefaldighet	Adela	♂ s. 15.05	4.22 18.36	under horis.
6 M	Sakarias	♂ n. 18.36	4.25 18.32	under horis.
7 T	Regina	⌚ fjärmast	4.28 18.28	19.39 23.12
8 O	Alma		4.32 18.25	19.23 —
9 T	Augusta	♀ u. 19.17	4.35 18.21	19.13 1.04
10 F	Tord	♀ s. 6.10	4.38 18.17	19.05 2.46
11 L	Dagny	⌚ 0.32	4.41 18.13	18.58 4.23
12 S	<i>Vår nästa. Ev. Luk. 10:23-37. Högm. Matt. 5:43-6:4.</i>			
	<i>Aft. 1 Joh. 4:7-10.</i>			
★ 13 e. Trefaldighet	Tyra	♂ s. 23.07	4.44 18.09	18.52 5.57
13 M	Ambjörn	♂ n. 3.54	4.47 18.06	18.45 7.32
14 T	Ida		4.50 18.02	18.38 9.10
15 O	Sigrid		4.53 17.58	18.31 10.53
16 T	Eufemia	♀ n. 17.54	4.56 17.54	18.22 12.46
17 F	Hildegard		4.59 17.51	18.08 14.52
18 L	Alvar	⌚ 12.58	5.03 17.47	över horis.
19 S	<i>Tacksamhet. Ev. Luk. 17:11-19. Högm. Joh. 5:1-14.</i>			
	<i>Aft. Ps. 147:1-11.</i>			
★ 14 e. Trefaldighet	Fredrika		5.06 17.43	över horis.
20 M	Agda	♂ s. 14.46	5.09 17.39	20.25 18.54
21 T	Matteus	♂ n. 17.38	5.12 17.35	22.59 18.27
22 O	Maurits		5.15 17.32	— 18.16
23 T	Tekla	Höstdagjämningen	5.18 17.28	1.11 18.08
24 F	Gerhard	(närmast)	5.21 17.24	3.13 18.00
25 L	Signild	⌚ 4.18	5.24 17.20	5.07 17.53
26 S	<i>Den angelägnaste onsorgen. Ev. Matt. 6:24-31. Högm. Luk. 10:38-42.</i>			
	<i>Aft. Apg. 20:32-35.</i>			
★ 15 e. Trefaldighet	Enar	♀ u. 18.17	5.27 17.17	6.58 17.46
27 M	Dagmar	♀ s. 5.10	5.30 17.13	8.48 17.37
28 T	Lennart		5.33 17.09	10.40 17.28
29 O	Mikael	♂ s. 21.55	5.37 17.05	12.38 17.14
30 T	Helge	♂ n. 2.39	5.40 17.02	14.55 16.42

Blastdöda minst två veckor före potatisupptagning
Utnyttja höstleverans av gödselmedel som innehåller
lägsta inköpspris.

Majors 2 September

Skördetröskor, traktorplogar, gröpkvarnar, fläktar.
Gör ett besök på maskinavdelningen.

OKTOBER 1965

Kemineral och Vitaminpreparat — friskare djur,
ättre resultat. Lämplig tidpunkt för buskbekämpning
— råttbekämpning.

Stella 2 oktober

Majors 16 okt

Stella 22 okt

Traktorhytter motorvärmare, batterier, glykol. Vinil
terdäck.

1 F	Ragnar	♀ n. 16.46	Solen ☉		Månen ♀			
			Upp	Ned	Upp	Ned		
2 L	Ludvig	○ 13.37	5.46	16.54	under horis.	under horis.		
<i>Barnen och änglarna. Ev. Matt. 18:1-10. Högm. Mark. 10:13-16.</i>								
8 S	★ 16 e. Trefaldighet	Den helige Mikaelsdag		Aft. Ps. 113:1-7.				
	Evald		5.49	16.50	under horis.			
4 M	Frans	⌚ fjärmast	5.52	16.46	18.08	20.31		
5 T	Bror	♂ s. 14.30	5.55	16.43	17.44	22.33		
6 O	Jenny	♂ n. 16.40	5.59	16.39	17.31	—		
7 T	BIRGITTA		6.02	16.35	17.22	0.19		
8 F	Nils	4 u. 17.33	6.05	16.32	17.14	1.58		
9 L	INGRID	4 s. 4.26	6.08	16.28	17.06	3.35		
<i>En kristen människas frihet. Ev. Luk. 14:1-11. Högm. Mark. 2:23-3:5.</i>								
10 S	★ 17 e. Trefaldighet	Aft. Kol. 2:16-23.						
	Helmer	○	15.14	6.11	16.24	16.59		
11 M	Erling		6.15	16.20	16.52	6.49		
12 T	Valfrid	⌚ s. 21.01	6.18	16.17	16.44	8.32		
13 O	Teofil	⌚ n. 1.42	6.21	16.13	16.35	10.24		
14 T	Manfred		6.24	16.09	16.21	12.28		
15 F	Hedvig		6.28	16.05	över horis.			
16 L	Fingal	♀ n. 15.20	6.31	16.02	över horis.			
<i>Guds lov. Ev. Luk. 19:37-40. Predikotexter enl. årets bönadagsplakat.</i>								
17 S	★ Tacksägelsedagen (4 Böndagen)							
	Antoinetta	○	20.00	6.34	15.58	över horis.		
18 M	Lukas		6.37	15.54	20.17	16.51		
19 T	Tere		6.41	15.51	22.32	16.35		
20 O	SIBYLLA	⌚ ndrmast	6.44	15.47	—	16.25		
21 S	Birger		6.48	15.43	0.34	16.17		
22 E	Seved	♂ s. 14.15	6.51	15.40	2.28	16.09		
23 L	Sören	♂ n. 15.38	6.54	15.36	4.19	16.01		
<i>Irons seger. Ev. Matt. 9:1-8. Högm. Joh. 9:1-7, 24-38.</i>								
24 S	★ 19 e. Trefaldighet	Aft. Ps. 73:1-5, 23-28.						
	Evert	●	15.11	6.58	15.32	6.08		
25 M	Inga		7.01	15.29	7.59	15.43		
26 T	Amanda	4 u. 16.22	7.05	15.25	9.55	15.31		
27 O	Sabina	4 s. 3.16	7.08	15.21	12.03	15.09		
28 S	Simon		7.11	15.18	under horis.			
29 E	Viola	⌚ s. 19.52	7.15	15.14	under horis.			
30 L	Elsa	⌚ n. 0.31	7.19	15.11	under horis.			
<i>Andlig försunlighet. Ev. Matt. 22:1-14. Högm. Matt. 25:14-30.</i>								
31 S	★ 20 e. Trefaldighet	Aft. Hebr. 10:19-25.						
	Edit		7.22	15.07	under horis.			

NOVEMBER 1965

			Solen ☽ Upp Ned	Månen ☾ Upp Ned
1 M	Allhelgonadagen	○ 9.26	7.26 15.03	16.07 19.55
2 T	Tobias	(fjärmast)	7.29 15.00	15.50 21.47
3 O	Hubert	♀ ständ. u. horis.	7.33 14.56	15.39 23.28
4 T	Sverker	♂ s. 14.05	7.36 14.53	15.30 —
5 F	Eugen	♂ n. 14.58	7.40 14.49	15.22 1.05
	<i>Helgonen. Ev. Matt. 5:1-12. Högm. Matt. 5:13-16. Aft. Hebr. 12:1-3.</i>			
6 L	★ Alla Helgons dag GUSTAV ADOLF	EE	7.44 14.46	15.15 2.41
	<i>Trons fäste. Ev. Joh. 4:46-53. Högm. Matt. 16:1-4. Aft. 2 Kor. 13:5-9.</i>			
7 S	★ 21 e. Trefaldighet			
	Ingegerd	4 u. 15.32	7.47 14.42	15.08 4.19
8 M	Vendela	4 s. 2.26	7.51 14.38	15.00 6.01
9 T	Teodor	○ 5.15	7.54 14.35	14.51 7.51
10 O	Martin Luther	EE	7.58 14.32	14.39 9.54
11 T	Mårten	EE	8.02 14.28	14.11 12.21
12 F	Konrad	♂ s. 19.00	8.05 14.25	över horis.
13 L	Kristian	♂ n. 23.34	8.09 14.21	över horis.
	<i>Vaksamhet. Ev. Matt. 25:1-13. Högm. Luk. 12: 35-40.</i>			
14 S	★ Söndagen f. Domssöndagen	Aft. Ps. 139:1-12, 23, 24.		
	Emil	(närmast	8.13 14.18	17.40 15.16
15 M	Leopold		8.17 14.14	20.04 14.53
16 T	Edmund	○ 2.54	8.20 14.11	22.07 14.42
17 O	Napoleon	♀ ständ. under horisonten	8.24 14.08	— 14.33
18 T	Magnhild		8.28 14.04	0.02 14.25
19 F	Elisabet	♂ s. 13.55	8.32 14.01	1.50 14.17
20 L	Pontus	♂ n. 14.42	8.35 13.58	3.36 14.09
	<i>Yttersta domen. Ev. Matt. 25:31-46. Högm. Joh. 5:22-29.</i>			
21 S	★ Domssöndagen	Aft. 1 Kor. 15:22-28.		
	Helga	4 u. 14.32	8.39 13.55	5.24 14.00
22 M	Cecilia	4 s. 1.26	8.43 13.52	7.15 13.49
23 T	Klemens	○ 5.10	8.46 13.49	9.16 13.33
24 O	Gudrun		8.50 13.45	11.58 12.40
25 T	Katarina	♂ s. 18.05	8.54 13.42	under horis.
26 F	Torkel	♂ n. 22.41	8.57 13.39	under horis.
27 L	Astrid		9.01 13.36	under horis.
	<i>Herren kommer till sin kyrka. Ev. Matt. 21:1-9. Högm. Luk. 4:16-22.</i>			
28 S	★ 11 Advent	Aft. Jes. 62:10-12.		
	Malte		9.05 13.34	14.33 17.13
29 M	Sune	(fjärmast	9.08 13.31	14.09 19.13
30 T	Anders		9.12 13.28	13.56 20.58

Leverantörsbutiken löser Edra julklappsbekymmer.
Trevliga presentartiklar från både manufaktur och
husgerådsavdelningarna.

Genom koncentrerade inköp av fodermedel uppnås
bästa kvantitetsrabatt.

DECEMBER 1965

Leverantörsbutiken har allt för julen. Där gör Ni alltid förmånligaste inköpen. Inlämna Edra beställningar i god tid före julbrådskan.

KENWOOD hushållsmaskin — en billig och praktisk hjälp i köket året om.
RAKET helsvensk motorsåg — en rejäl, driftsäker och lättarbetande hjälp i skogen.

			Solen ☽ Upp Ned	Mänen ☾ Upp Ned
1 O	Oskar	○ 6.24	9.15 13.25	13.47 22.35
2 T	Beata	♀ n. 16.01	9.18 13.23	13.38 —
3 F	Lydia		9.22 13.20	13.31 0.10
4 L	Barbro		9.25 13.18	13.23 1.45
<i>Herren kommer i sitt rike. Ev. Luk. 21:25-36. Högm. Luk. 17:20-30. Aft. Jak. 5:7-10.</i>				
5 S	★ 2 i Advent	♂ s. 13.46	9.28 13.15	13.16 3.23
6 M	Sven	♂ n. 15.10	9.31 13.13	13.07 5.09
7 T	Nikolaus		9.35 13.11	12.57 7.05
8 O	Agaton			
9 T	Virginia	○ 18.21	9.37 13.09	12.40 9.19
10 F	Anna	4 u. 13.11	9.40 13.07	över horis.
11 L	Malin	♀ s. 0.06	9.43 13.05	över horis.
	Daniel	⌚ närmast	9.46 13.03	14.38 13.57
<i>Herrens vägröjare. Ev. Matt. 11:2-10. Högm. Luk. 3:1-15. Aft. Jes. 51:3-5.</i>				
12 S	★ 3 i Advent	♂ s. 17.00	9.48 13.02	17.32 13.11
13 M	Alexander	♂ n. 21.39	9.50 13.01	19.43 12.57
14 T	Lucia		9.52 12.59	21.41 12.48
15 O	Sten			
16 T	Gottfrid	○ 10.52	9.54 12.58	23.31 12.40
17 F	Assar	♀ n. 17.05	9.56 12.58	— 12.32
18 L	Inge		9.58 12.57	1.16 12.24
	Abraham		9.59 12.57	3.01 12.16
<i>Herren är nära. Ev. Joh. 1:19-28. Högm. Joh. 5:31-39. Aft. Jes. 52:7-10.</i>				
19 S	★ 4 i Advent	♂ s. 13.37	10.00 12.56	4.49 12.06
20 M	Isak	♂ n. 15.43	10.01 12.57	6.43 11.52
21 T	Israel	(● 22.03	10.02 12.57	8.54 11.27
22 O	Tomas			
23 T	Natanael	Vintersolståndet	10.03 12.57	under horis.
24 F	Adam	4 s. 23.03	10.03 12.58	under horis.
25 L	Eva	4 n. 9.57	10.03 12.59	under horis.
<i>Jesu födelse. Ev. Luk. 2:1-20. Högm. Matt. 1:18-24. Aft. 1 Tim. 3:16.</i>				
	★ Juldagen	⌚	10.03 13.00	13.07 14.24
<i>Martyrerna. Ev. Matt. 23:34-39. Högm. Luk. 12:49-53. Aft. 2 Tim. 2:3-9.</i>				
26 S	★ Den helige Stefanus' dag el. Annandag Jul	⌚		
27 M	Stefan	10.03 13.01	12.27 16.43	
28 T	Johannes	⌚ fjärmast	10.02 13.03	12.12 18.31
29 O	Menlösa barns dag	♂ s. 16.01	10.01 13.05	12.01 20.10
30 T	Abel	♂ n. 20.43	10.00 13.07	11.53 21.44
	Set		9.59 13.09	11.45 23.16
31 F	Sylvester	○ 2.46	9.58 13.11	11.38 —

Förmörkelser

År 1965 inträffa två solförmörkelser och en månförmörkelse. Ingen av dessa blir synlig i Luleå.

Översikt över planetssystemet

	Medelavstånd från solen	Omloppstid	Diameter	Massa	Täthet
Merkurius	0,39	0,24	0,39	0,06	0,93
Venus	0,72	0,62	0,97	0,82	0,90
Jorden	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Mars	1,52	1,88	0,53	0,11	0,71
Jupiter	5,20	11,86	11,19	318,0	0,24
Saturnus	9,54	29,46	9,47	95,2	0,12
Uranus	19,18	84,01	3,69	14,6	0,28
Neptunus	30,06	164,79	3,50	17,3	0,41
Pluto	39,44	247,69	1,1?	0,07	0,7?

I tabellen är jordens medelavstånd, omloppstid, diameter, massa och täthet tagna som enhet. — Mellan Mars och Jupiter kretsar ett stort antal smärre planeter, de s. k. *småplaneterna*; hittills ha noggranna banor bestämts för omkring 1 600 av dessa. — Solens diameter är 1 390 000 km eller 109 gånger jordens, dess massa 333 400 gånger jordens, dess medeltäthet 0,26 av jordens. — Jordens medelavstånd från solen är 150 miljoner km, dess omloppstid eller årets längd är 365 dygn 5 timmar 48 minuter 46 sekunder. Jordens ekvatorsdiameter är 12 757 km, dess polardiameter 12 714 km. Avståndet längs Jordytan från ekvatorn till polen överstiger obetydligt 10 miljoner meter, ekvatorns längd är 40 077 km. Jordens massa är 5 980 trillioner ton, dess medeltäthet 5,52 gånger vattnets täthet. — Månen medelavstånd från jorden är 384 400 km eller 60,27 jordradier, dess diameter 3 476 km eller 0,27 av jordens, dess massa $\frac{1}{81}$ av jordens, dess medeltäthet 0,61 av jordens. Tiden mellan två på varandra följande nymånar, den s. k. synodiska månaden, är i genomsnitt 29 dygn 12 timmar 44 minuter 3 sekunder. — Planeten Mars har 2 månar, Jupiter 12, Saturnus 9, Uranus 5 och Neptunus 2. Planeten Saturnus omges dessutom av ett system av ringar, bestående av en mycket stor mängd smärre partiklar, som kretsar kring planeten.

Planeternas gång och lysande år 1965

I kalendariet angivs för två dagar varje månad för Venus, Mars, Jupiter och Saturnus antingen tiden för uppgången eller tiden för nedgången och för Mars, Jupiter och Saturnus därjämte den tid, då de står i söder. — Merkurius är längst västligt från solen den 8 januari, den 6 maj, den 2 september och den 21 december, längst östligt från solen den 21 mars, den 19 juli och den 13 november. — Venus är morgonstjärna till den 12 april och där efter aftonstjärna till årets slut. Den lyser klart den 21 december. — Mars befinner sig vid årets början i Jungfruns stjärnbild, vandrar därifrån upp i Lejonets för att vid årets mitt återinträda i Jungfruns och där efter genomlöpa Vägens, Skorpionens, Ormbärfarens, Skyttens och Stenbockens stjärnbilder. — Jupiter uppehåller sig i Vädurens, Oxens och Tvillingarnas stjärnbilder. — Saturnus vistas i Vattumannens stjärnbild. — Uranus befinner sig i Lejonets stjärnbild.

Småbarnsdrunkningarna

Av Svenska Livräddningssällskapets generalsekreterare
Helge Lundstedt

Totalt druknar det årligen omkring 350 personer i vårt land. Den ungefärliga fördelningen på olika typer av drunkningsolyckor ter sig på följande sätt:

Småbåtsolyckor	30 %
Småbarnsolyckor	20 %
Badolyckor	15 %
Isolyckor, ej småbarn	15 %
Övriga	20 %

Omkring en femtedel av alla drunkningsfall drabbar alltså småbarn i åldern 0–7 år. Barnets värld kan synas begränsad, men den är stor och vittomfattande, när det gäller olyckor av olika slag. Drunkning är den främsta dödsorsaken bland olycksfallen i förskoleåldern. Svenska Livräddningssällskapet har ägnat småttingarnas farligalek vid vatten och på isar stor uppmärksamhet under det senaste decenniet. Denna upplysning har via TV, radio och press samt genom affischer och broschyrer riktat sig till föräldrarna, men vi har också väjdlat till den stora allmänheten och ansvarsiga myndigheter. Meningslösa förluster av små barns liv angår alla i vårt samhälle. De flesta fallen av småbarnsdrunkningar kan undvikas. Under femårsperioden 1959–1963 omkom 305 småttingar genom drunkning. Orsakerna var mycket skiftande. Isar, strandkanter, bryggor, kajer, diken, gropar och brunnar finns med i bilden. Det är mot bakgrund av dessa sammanhang vi söker sprida vår upplysning.

Småbarnsdrunkningar under femårsperioden 1959–1963

Orsakssammanhang	1959	1960	1961	1962	1963	S:a
Fri luftsbad	5	1	—	—	—	6
Färden i småbåtar	4	2	2	4	3	15
Fall från strand	14	13	23	13	23	86
Fall i damm	9	8	4	5	4	30
Fall från brygga eller kaj	10	8	9	13	5	45
Fall i grop, dike eller göl	3	4	4	1	5	17
Fall i brunn	—	6	4	—	—	10
Fall i balja eller tunna	2	1	—	1	—	4
Isolyckor	11	21	19	20	21	92
Totalt	58	64	65	57	61	305

Av det totala antalet druknade småbarn under perioden var 52 flickor och 253 pojkar.

Isoleyckorna

Det drunkar omkring 20 smättingar på isarna varje år. Aningslöst låter de sig lockas av de blänka vidderna och ofta går de i döden två och två, hand i hand.

Hur stor är deras beredskap? Oftast ingen alls. Den läxa som de eventuellt kör av mamma och pappa har de glömt. Man glömmer så lätt i lekens yra. De kan naturligtvis inte simma. Barn i fyraårsåldern kan man för övrigt inte ge någon betryggande simkunskap.

Hur stor är vår egen beredskap? Har vigjort vad som är möjligt för att hindra sådana här olyckor?

Först och främst måste alla föräldrar och målsmän tänka på att i barnets farliga värld är isen en av de allvarligaste faktorerna. Ge barnen en konkret undervisning i hur lätt man kan slå sönder isen nere vid kloakutloppet eller åmynningen. Lär dem ropa på hjälp när en kamrat är i fara eller skaffa hjälp på närmaste håll.

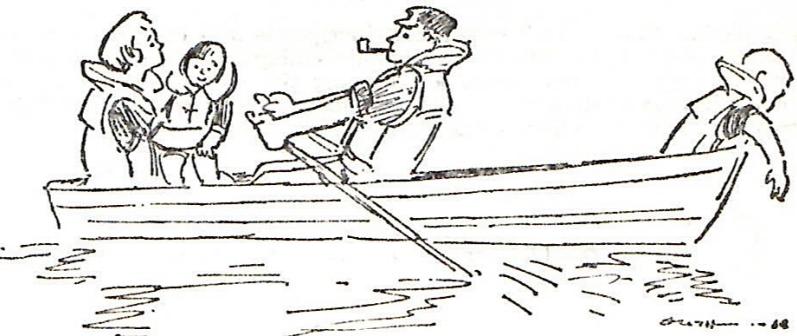
Men den främsta beredskapen är tillsyn och *omedelbar* sådan. Man bör helst ha kvicksilversnabba smättingar inom räckhåll om de leker i närlheten av isar. Den isbelagda gropen, dammen och även det djupa diket, som fäst en isskorpa, måste betraktas som farligt område. Kan inte denna tillsyn ordnas på ett betryggande sätt — ett så stort ansvar får man inte ge åt minderåriga — så återstår inget annat än att sätta på barnen flytvästar. Men det skall vara VDN-märkta flytvästar, vilket garanterar god kvalitet.

Vi andra då, vuxna och ungdomar i alla åldrar, kan vi göra någon insats? Man vänder sig ofta framgångsrikt till polisen-allmänheten, när det gäller att klara upp vissa brott. En värdjan till livräddaren-allmänheten om medverkan till skydd av våra yngsta kan inte få förklinga ohörd. Var och en som upptäcker småbarn på farligt område eller — ännu bättre — på väg dit måste ingripa och föra dem i säkerhet. Det kan synas vara en mycket blygsam livräddningsprestation. Men man kan sova gott efter en sådan insats. Det kan ha betytt ett räddat mänskiskoliv, ett litet barns liv.

Hur är det med ansvariga myndigheter i den här angelägenheten? Finns det landisbanor för smättingar just på er ort? Har rimliga skydd satts upp på kända olycksplatser? Finns det skyddsplank runt de isbelagda groparna vid nybyggna? Hur är det med räddningsmateriellet utefter ån genom samhället? Kan man snabbt nå brandkåren genom larmtelefon utefter samma stråk?

Bad- och båtolyckor

Badolyckornas antal har sjunkit till i närlheten av den i drunkningssammanhang mycket sympatiska siffran 0 och båtolyckornas antal är förhållandevis ringa. Låt oss se till att även den siffran får samma valör. Det gäller tillsyn och utrustning i båda fallen. Omedelbar tillsyn och flytvästar på barnen så snart de befinner

ner sig i en båt eller ute på stranden. Glöm då inte bort att låta dem få öva sig med flytvästarna, bekanta sig med dem, få förtroende för dem.

Badar man på en sandig havskust är det bra att veta att bottenförhållandena kan förändras efter en stormnatt. Där man bottnade i går är det en djup grop i dag. Uppmärksamheten på de små får aldrig slappna om man befinner sig vid vatten. Det har inträffat att en pojke druknat bland flera tusen badande i en konstgjord badsjö. Ingen märkte något!

Lek med era barn i badet och gör dem på så sätt vattenvana och så småningom simkunniga. Medverka till att ortens simskola får en simlekskola för barn i förskoleåldern, en självständig skola med egen lek- och simlärarinna.

Olyckor genom fall

Det är den största gruppen. Den upptar fall från stränder, bryggor och kajer, fall i diken, gropar, gölar, brunnar och dammar, i baljor och tunnor. För att undvika dessa olyckor behövs bättre tillsyn och i tillämpliga fall flytvästar. Även här vill man vädra till den stora allmänheten: Ingrip och för smättingarna i säkerhet, om ni ser dem på farligt område eller på väg dit.

Småbarnsdrunkningarna kan förebyggas även på andra sätt. Brunnar med murkna lock, oinhägnade dammar, arbetsplatsernas oskyddade gropar och brant sluttande åkanten i tätbebyggelse utan det minsta skydd är faktorer som måste elimineras. Det är självklart att man inte kan omgärda alla för småbarn farliga platser med staket men i en del fall måste det ske. Bortse från skönheitsrådens eventuella protester i sådana sammanhang.

Ett barn faller från en brygga, en kaj eller en pir. Många gånger finns det kamrater i närlheten. De förstår inte hela vidden av vad som inträffat. Kanske berättar de om saken först flera timmar senare. Här måste uppfosten sättas in. Man skall lära sina barn att skrika på hjälp i sådana situationer.

Konstgjord andning

Många liv har räddats tack vare rådigt ingripande från personer, som lärt sig konstgjord andning. Det är inte bara vid drunkningsfall man skall ingripa med konstgjord andning. Den kunskapen kommer till nytta i alla sammanhang, där den naturliga andningen upphört, sekunderna är dyrbara och det gäller att ingripa utan något som helst dröjsmål. Man går tillväga på följande sätt:

- Lägg ena handen under barnets nacke och den andra på pannan.

- Böj barnets huvud kraftigt bakåt. Knip om näsan med tumme och pekfinger.

- Täck barnets mun med Din egen mun och blås cirka 20 ggr/min. När bröstkorgen häver sig gör Du rätt.

På mycket små barn kan man täcka såväl mun som näsa med sin egen mun.

Sammanfattning

De förebyggande åtgärderna mot småbarnsdrunkningarna kan sammanfattas i följande punkter:

- Bättre tillsyn
- Allmänheten bör ingripa
- Effektiva skydd på särskilt utsatta platser
- Flytvästar på barn i båtar och vid ensam lek
- Bevakning av vattensträck genom tätbebyggelse under högfrkvent lektid
- Larmanordningar och uppsättande av livräddningsmateriel
- Landisbanor och simlekskolor
- Intensifierad propaganda i TV, radio och press samt genom filmer, bildband, broschyrer och affischer
- Lär konstgjord andning

Statistiska uppgifter om Sverige

(I en del fall är uppgifterna preliminära)

1. Rikets Indelningar vid 1964 års början.

Län (jämte Stockholms överståthållarskap) 25; städer 133; köpingar 96; landskommuner 777; municipalsamhällen 23.
Hovrätter 6; domsagor 117; tingslag 133; rådhusrätter 36.
Stift 13; kontrakt 178; pastorat 1 138; församlingar 2 572.

2. Riksdagens sammansättning under vårsessionen 1964.

	Kammare	Högerp.	Centerp.	Folkp.	Soc.-d.	Komm.	Summa	Därav kv.
Första	26	18	27	78	2	151	14	
Andra	39	34	40	114	5	232	35	

3. Folkmängd och areal.

Folkmängd vid 1964 års början: hela riket 7 626 978; städer 4 008 473; köpingar 581 179; landskommuner 3 037 326.

I tätbebyggda områden 1 nov. 1960 5 453 624; iglesbebyggda områden vid samma tid 2 041 692.

Länens areal (land och vatten) och folkmängd 1/1 1964:

Län	Areal i km²	Folk- mängd	Län	Areal i km²	Folk- mängd
Stockholms stad	187	795 978	Värmlands	19 416	288 337
Stockholms	7 763	538 351	Örebro	9 045	262 733
Uppsala	5 398	175 564	Västmanlands	6 772	239 270
Södermanlands	6 851	233 559	Kopparbergs	30 364	284 620
Östergötlands	11 080	360 795	Gävleborgs	19 722	292 707
Jönköpings	11 488	289 327	Västernorrlands	25 703	279 498
Kronobergs	9 013	160 171	Jämtlands	51 549	134 200
Kalmar	11 622	233 909	Västerbottens	59 140	235 012
Gotlands	3 173	53 662	Norrbottens	105 877	263 059
Blekinge	3 039	146 824	Vänern, Vättern, Mälaren, Hjäl- maren	9 121	—
Kristianstads	6 419	257 263			
Malmöhus	4 864	647 697			
Hallands	4 930	174 653	Hela riket	449 793	7 626 978
Göteborg o. Bohus	5 144	647 743	Därav land	411 258	—
Älvsborgs	12 763	380 657	vatten	38 535	—
Skaraborgs	8 450	251 391			

Städer med minst 30 000 invånare 1/1 1964:

Stockholm	795 978	Borås	68 466	Karlakoga	36 419
Göteborg	414 466	Eskilstuna	60 628	Uddevalla	35 266
Malmö	241 778	Gävle	56 805	Trollhättan	33 812
Norrköping	92 800	Solna	54 281	Karlskrona	33 217
Uppsala	82 361	Jönköping	51 875	Luleå	33 200
Västerås	82 056	Karlstad	45 853	Lidingö	32 956
Helsingborg	78 291	Lund	42 778	Kalmar	31 905
Örebro	78 017	Södertälje	41 045	Sundsvall	30 423
Linköping	69 081	Halmstad	40 282		

Yrkessfördelning i tusental enligt 1960 års folkräkning: Förvärvsarbetando 3 244,1, därav kvinnor 966,0; ej förvärvsarb. 4 251,2, därav kvinnor 2 790,4. Total fördelning efter näringsgrenar: jordbruk, skogsbruk m. m. 447,0; gruvdrift, tillverkningsindustri m. m. 1 167,0; byggnads- o. anläggningsverksamhet 295,0; handel 438,6; samförstånd 241,9; tjänster m. m. 653,9.

Förändringar år 1963: vigda par 52 285, levande födda 112 791; döda 76 512; invandrare 26 120; utvandrare 15 002; skilsmässor 8 590 (1962).

Utlänningar, arbetsanmälda (1 jan. 1964) 133 168.

4. Jordbruk och skogsbruk.

Jordens fördelning år 1961 i km²:

Åker 33 416, kultiverad betesmark 1 621, naturlig betesmark 3 487, skogs- mark 225 054, övrig mark 147 680. Summa (utom vatten) 411 258.

Åkers användning i km² och skörd i tusen ton år 1963:

	Areal	Skörd		Areal	Skörd
Vete	2 444	696	Grönfoder- och ensi-		
Råg.....	404	76	Jageväxter	443	..
Korn	4 820	1 155	Oljeväxter	792	131
Havre	5 172	1 156	Slättterrall på åker ..	10 555	3 882
Blandsäd..	1 904	429	Vall till fröskörd ..	292	..
Baljväxter	108	..	Betesvall på åker ..	2 507	..
Potatis.....	937	2 008	Övriga växtslag ..	230	..
Sockerbetor	406	1 567	Helträd och obrukad åkerjord ..	1 796	—
Foderrotfrukter ...	121	..	Summa	32 931	..

Husdjur i tusental år 1963 (juni): hästar 149, tjurar, tjurkalvar och stutar 884, kor 1 132, kvigor och kvigkalvar 905, får och lamm 184, svin 1 791, höns och kycklingar 9 495.

Produktion år 1963 i 1 000 ton (utom förbrukning hos jordbrukskarna): mjölk (vid mejerier invägd) 3 387, smör 85, ost 56, kött och fläsk 387.

Skogsmarkens fördelning efter ägare år 1951 i km²:

Staten 41 481, andra samfälligheter 14 400, aktiebolag 55 797, enskilda 113 183.

Flottledernas längd år 1961 32 234 km.

Skogsavverkning (beräknad) 1962 45,6 milj. m³ fast mått utan bark, därav sågtimmer av barrträ 15,8, massaved 24,2, brännved och långved 4,4 samt annat virke 1,2.

5. Industri år 1961 (Exkl. el-, gas- och vattenverk).

Antal a) arbetsställen med minst 5 sysselsatta, b) arbetare: gruvindustri a 102, b 13 784; metall- och verkstadsindustri a 5 624, b 339 101; jord- och stenindustri a 1 082, b 34 512; träindustri a 2 673, b 60 076; massa- och pappersindustri a 334, b 55 593; grafisk industri a 840, b 28 742; livsmedelsindustri a 1 892, b 46 160; dryckesvaru- och tobaksindustri a 269, b 8 389; textil- och sömnadsindustri a 1 303, b 79 749; läder-, hår- och gummivaruindustri a 604, b 26 516; kemisk och kemisk-teknisk industri a 564, b 26 544. Summa a 15 287, b 719 166.

Produktion av vissa varor år 1961:

Järnmalms, 1 000 ton	23 712	Garner, 1 000 ton	59,7
Stål, 1 000 ton	3 562	Vävnader, 1 000 ton	48,0
Cement, 1 000 ton	3 085	Läderskor, milj. par	10,1
Sågade trävaror, 1 000 m ³	6 900	Margarin, 1 000 ton	118
Pappersmassa, 1 000 ton	5 271	Maltdrycker, milj. l	279,2
Papper och papp, 1 000 ton	2 314	Stadsgas, 1 000 m ³	306 169
Personbilar, stycken	107 694	Alstrad elektrisk energi år 1961,	
Fartyg (levererade), 1 000 bruttoton	742	milj. kWh	38 324

6. Utrikeshandel år 1963.

Värde av införseln 17 542 milj. kr., av utförseln 16 573 milj. kr. Viktiga varor (a tusen ton, b milj. kr.) i införseln: färsk frukt b 365; kaffe a 87, b 351; stenkol, koks och koksbricketter a 3 410, b 304; mineraloljor (utom smörjoljor)

a 13 257, b 1 704; textilfibrer samt avfall därav b 242; vävnader m. m. b 797; handelsfärdigt järn och stål a 944, b 689; koppar a 64, b 217; maskiner och apparater b 3 197; bilar st. 162 413, b 997; kläder b 454; i *utförslsn*: sågade eller hyvlade trävaror b 1 052; slipmassa av trä a 393, b 131; kemisk pappersmassa av trä (torrtänkt vikt) a 2 817, b 1 803; järnmalm och slig a 20 500, b 930; papp och papper a 1 665, b 1 460; handelsfärdigt järn och stål a 686, b 1 062; maskiner och apparater b 3 520; bilar st. 78 458, b 726; fartyg b 1 311.

Värde-, pris- och volymindex (1959=100) för *införslsn* 140, 104, 134; för *utförslsn* 145, 103, 140.

7. Kommunikationer är 1963 eller vid årets slut.

Handelsflotta: Fartyg om 100 ton brutto och däröver 1 007 st. om 4 100 000 ton brutto.

Urikes sjöfart: Under år 1963 ankom till Sverige från utlandet 26 654 lastfartyg och 75 945 passagerarfartyg och färjor. 27,8 milj. ton varor lossades från utlandet och 18,7 milj. ton varor lastades till utlandet under år 1963.

Järnvägar 14 254 km, därav elektrifierade 7 550 km. Antal 1962 av: resor 87 milj.; personkilometer 5 284 milj.; transporterat gods 49 milj. ton; godstonkilometer 11 064 milj.

Allmänna vägar på landet (1 jan. 1963) 96 027 km, därav belagda 18 288 km. Motorfordon (31 dec. 1963): personbilar 1 556 000, bussar 9 700, lastbilar 131 000, motocyklar 107 300, traktorer 214 700.

Vägtrafikolyckor (1963) 62 678, därav med dödlig utgång 1 035 och med annan personskada 16 503. Dödade 1 121, skadade 22 422.

Brev, brevkort, korsb. (milj.): inrikes 1 449, till utl. 66, från utl. 83.

Teléfonoapparater (31 dec. 1963) 3,22 milj. Telegram 1962/1963 (milj.): inrikes 3,29, till utlandet 1,31, från utlandet 1,25, transit- 0,57. Radiolicenser den 31 dec. 1963 2,95 milj., televisionslisenser 1,82 milj.

8. Socialförsäkring är 1962 eller vid årets slut.

Yrkesskadeförsäkring. Antal inträffade skadefall omkr. 127 000. Ersättningskostnader 136 milj. kr.

Sjukförsäkring. Antal försäkrade i de allmänna sjukassorna 5 797 000, varav 4 649 000 tillförsäkrade sjukpenning. Utgifter i milj. kr.: sjukpenning 644; sjukhusvård (jämte resor) 99, läkar- och tandläkarvård (jämte resor) 212; bad, massage m. m. 15. Antal sjukdoms- och yrkesskadefall 2,6 milj.

Moderskapsförsäkring. Utgiven ersättning 72 milj. kr.

Frivillig sjukpenningförsäkring. Antal försäkrade 342 000. Utbetalad sjukpenning 20 milj. kr.

Läkemedelsrabattering. De allmänna sjukassornas utgifter 116 milj. kr.

Arbetslösheitsförsäkring (1/1962–31/8 1963). Antal försäkrade i de erkända arbetslösheitskassorna 1 431 000. Inkomster i milj. kr.: avgifter 69, statsbidrag 63. Ersättningar 103 milj. kr. eller per dag i medeltal 20:57.

Folkpensionering m. m. Antal pensionärer: ålderspension 786 000, invalidpension samt sjukbidrag 147 000, änkepension 68 000, hustrutillägg 39 000, barnpension 38 000, särskilda barnbidrag 11 400. Kostnaderna för pensionerna (med komm. bostadstillägg och indextillägg) i milj. kr.: ålderspension 2 437, invalidpension samt sjukbidrag 451, änkepension 184, hustrutillägg 96, blindtillägg 5, vårdtillägg 3, barnpension 38, särskilda barnbidrag 11.

Frivillig statlig pensionsförsäkring. Antal försäkrade 77 000. Utgående pensioners årsbelopp 12 milj. kr. Fonder 328 milj. kr.

9. Socialvård.

Offentlig barnavård den 31 dec. 1962. Antalet barn omhändertagna för samhällsvård 31 318; antalet fosterbarn 12 255; antalet barn med barnavårdsman 138 794, varav 96 445 utomäktenskapliga.

Socialhjälp utgleck år 1962 till 136 314 familjer, omfattande 281 573 personer eller 3,7 per 100 invånare. Antalet vårdtagare vid ålderdomshemmen den 31 dec. 1962 var 41 822.

10. Hälso- och sjukvård år 1962 eller vid årets slut.

Antal yrkesverksamma läkare 7 630, sjuksköterskor 20 340, tandläkare 5 410. Antal vårdplatser: på lasarett och liknande 50 315, fristående epidemivårdanstalter 2 105, fristående lungtuberkulosenalter 4 380, sjukhem för långvarigt kroppssjuka 14 718, mentalsjukhus, sjukhem för psykiskt sjuka m.m. 33 577, anstalter för psykiskt efterblivna 18 737.

11. Socialutgifter år 1962 i milj. kr. (Under 8–10 redovisad verksamhet ingår.)

Staten 4 159, kommuner och landsting 2 810, arbetsgivare 484 och försäkrades bidrag 1 908, summa 9 361 milj. kr.

Till olika ändamål	Milj. kr.	Milj. kr.	
Sjukförsäkring	1 336	Folkpensionering	3 172
Hälso- och sjukvård	2 210	Barnbidrag	968
Yrkesskadeförsäkring och arbetskydd	115	Offentlig barnavård	186
Arbetslösheitsförsäkring	128	Skolmåltider	195
Arbetsförmedling och allmänna arbeten	205	Socialhjälp	161
		Övrigt	685

12. Brottstligheten år 1963.

Till polisens kännedom kom bl. a. 57 mord och dråp, 8 barnamord, 232 354 tillgreppsbrott, varibland 66 335 inbrottständer och 37 656 tillgrepp av motorfordon, vidare 19 516 bedrägerier, 5 643 förskingringar, 1 453 förfalskningar samt 12 635 rattfyller- och trafikonykterhetsbrott.

13. Undervisning.

Antal elever höstterminen 1962: Inom det oblig. skolväsendet 857 000, i realskollinjer 102 400, flickskollinjer 20 800, allmänbildande gymnasier 73 100, tekniska gymnasier 18 500 (varav 11 900 i gymnasiet, 1 600 i specialkurs), handelsgymnasier 9 200, folkskoleseminarier 4 800 (varav 800 vid lärarhögskola, folkskola- och småskollärarlinjer), yrkesskolornas heltidsskurser 69 600 och folkhögskolornas vinterkurser och sommarkurser 12 000.

Avtagna examina (vårterminen 1962): allmänna realexamina 29 277, praktiska d:o 3 760, studentexamina 14 693 (vårterminen 1963), läroverksingenjörsexamina 2 335 (vårterminen 1963) (varav 1 905 på gymnasiet), handelsgymnasieexamina 1 899 (vårterminen 1962).

Antal studerande vid universitet och högskolor (höstterminen 1961) 26 413 män och 13 771 kvinnor.

14. Inkomstförhållanden.

Löner. Genomsnittlig timförtjänst (1962) för manliga industriarbetare 7,39 kr., för kvinnliga industriarbetare 5,21 kr. samt för manliga lantarbetare (i ålder 18–64 år) utan naturaförmlener 5,58 kr.

Inkomstfördelning år 1962 (antal inkomsttagare i tusental om samtaxerade makar räknas var för sig; de med mindre än 2 400 kr. ingår i regel icke).

	Under 3 000	3 000– 5 000	5 000– 7 000	7 000– 10 000	10 000– 20 000	20 000 och över	Summa
Företagare	22	49	56	81	164	74	446
Anställda.....	261	298	283	405	1 394	473	3 114
Ej yrkesverksamma	191	250	92	63	72	20	688

Medelinkomst: företagare 13 705, anställda 13 185, ej yrkesverksamma 5 902 kr., samtliga 12 061.

Sparkassemedel vid 1962 års slut i milj. kr.: affärssbankerna, sparkasseräkning 2 068; postsparsbanken 5 478; sparbankerna 17 551; centralkassorna för Jordbrukskredit, sparkasseräkning 168.

15. Priser.

Konsumentprisindex avser att vara en mätare på prisutvecklingen i detaljhandeln på alla varor och tjänster, som ingår i den privata konsumtionen. Index beräknas månadsvis med årsmedelpriserna 1949=100. För april 1964 var indextalet 179.

16. Finanser.

Statens inkomster och utgifter för år 1964/65 (driftbudgeten enligt riksstaten):

<i>Inkomster:</i>	Milj. kr.	<i>Utgifter:</i>	Milj. kr.
A. Egentliga statsinkomster		A. Egentliga statsutgifter	
I. Skatter		Justitiedepartementet ...	236,9
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse		Utrikesdepartementet ...	213,8
a. Skatt å inkomst o. förmögenhet m. m.....	9 700,0	Försvarsdepartementet ...	3 874,3
b. Arvsskatt o. dyl.....	140,0	Socialdepartementet	6 596,3
c. Stämpelmedel, lotterivinstskatt och övriga ..	274,2	Kommunikationsdepartementet	2 244,8
2. Automobilskattemedel ..	1 910,0	Finansdepartementet	1 097,5
3. Tullar och acciser		Ecklesiastikdepartementet	3 229,7
a. Tullmedel	950,0	Jordbruksdepartementet	634,0
b. Allmän varuskatt	3 400,0	Handelsdepartementet ..	269,0
c. Rusdrycksmedel	1 680,0	Inrikesdepartementet ...	1 667,2
d. Tobaksskatt	1 040,0	Civildepartementet	1 169,7
e. Energiskatt	700,0	Hovstat, riksdag m. m... ..	45,1
f. Övriga.....	945,0	Summa eg. statsutgifter	21 278,3
II. Uppbörd i statens verksamhet	497,9		
III. Lotteri- och tipsmedel m. m.....	466,0		
Summa eg. statsinkomster	21 703,1		
B. Inkomster av statens kapitalfonder	1 257,5		
Summa inkomster	22 960,6		
Återföring från budgettjärningsfonden av kommunalskattemedel.	100,0		
Beräknad ökning av reservationsmedelsbehållningarna	200,0		
Summa 23 260,6			
Beräknat överskott	344,2		
Summa 23 260,6			

Statens nettokapitalinvestering beräknades i riksstaten för år 1964/65 till 825,0 milj. kr.

Kommunernas finanser i milj. kr.

Landskommuner och köpingar år 1962 (ej kyrkliga): Inkomster 3 127; därav skatter 1 474. Utgifter 3 346; därav undervisning 1 377. Tillgångar 6 484, skulder 2 171.

Städerna år 1962 (ej kyrkliga): Inkomster 7 319, därav skatter 3 135; statsbidrag 1 307. Utgifter 7 748; därav för gator och parker 813; undervisning 1 554; socialvård 650; gas- och elektricitetsverk 830; hälso- och sjukvård 718. Tillgångar 16 255, skulder 7 743.

Landstingen år 1962: Inkomster 2 006; därav skatter 1 365. Utgifter 2 044; därav för hälso- och sjukvård 1 703. Tillgångar 3 434, skulder 466.

Postunderlättelser

Med reservation för eventuella ändringar

Taxeringstabell för inrikes postförsändelser

<i>Brev</i>		<i>Blindskrift*</i>	
		högsta vikt: 7 kg mått = Trycksaker Ingen avgift.	
högsta vikt: 1 kg mått: $50 \times 35 \times 5$ cm			
högst 20 g.....		40 öre	
» 125 ».....		80 »	
» 500 ».....		120 »	
» 1000 ».....		200 »	
 <i>Postkort</i>			
högsta mått: $15 \times 10,5$ cm			
minsta » : 10×7 »			
enkla.....		30 öre	
med betalt svar.....		60 »	
 <i>Trycksaker*</i>			
högsta vikt: 1 kg mått: längd + bredd + tjocklek 90 cm, största längd 60 cm.			
I form av rulle: längd + dubbla diametern 1 m, största längd 80 cm.			
Trycksakskort, utan omslag, minsta mått 10×7 cm.			
högst 100 g.....		25 öre	
osv. pr 100 g.....		10 »	
 <i>Varuprov*</i>			
högsta vikt: 500 g mått = Trycksaker			
högst 100 g.....		25 öre	
» 200 ».....		35 »	
» 300 ».....		45 »	
» 400 ».....		55 »	
» 500 ».....		65 »	
 <i>Affärshandlingar*</i>			
högsta mått o. vikt = Trycksaker			
högst 200 g.....		40 öre	
» 300 ».....		45 »	
» 400 ».....		55 »	
osv. pr 100 g.....		10 »	
* För flygbefordran tilläggsavgift med 5 öre per 100 g.			
<i>Rekommendation</i>	100 öre	<i>Reklamation</i>	ingen avg.
<i>Expressutdelning</i>	100 »	<i>Mottagningsbevis</i>	50 öre

Taxeringstabell för postförsändelser till utlandet

Danmark (med Färöarna och Grönland), Finland, Island, Norge (med Svalbard)	Övriga utlandet	
<i>Brev*</i>		
högst 20 g ..... 40 öre	högst 20 g ..... 60 öre	
» 125 » ..... 80 »	» 40 » ..... 95 »	
» 500 » ..... 120† »	» 60 » ..... 130 »	
† Brev över 500 g till Danmark, Finland, Island, Norge taxeras som till övriga utlandet.		
» 80 » ..... 165 »	» 80 » ..... 165 »	
» 100 » ..... 200 »	» 100 » ..... 200 »	
» 120 » ..... 235 »	» 120 » ..... 235 »	
osv. pr ytterl. 20 g ..... 35 »	osv. pr ytterl. 20 g ..... 35 »	
<i>Postkort, mätt = inrikes</i>		
enkla ..... 30 öre	enkla ..... 35 öre	
dubbla ..... 60 »	dubbla ..... 70 »	
<i>Trycksaker*, affärshandlingar*, varuprov*</i>		
högst 100 g ..... 25 öre	högst 50 g ..... 25 öre	
» 200 » ..... 35 »	» 100 » ..... 35 »	
osv. pr 100 g ..... 10 »	osv. pr 50 » ..... 10 »	
t. o. m. 1000 g. (Lägsta avgiften för affärshandlingar är 40 öre.)		
Trycksaker och affärshandlingar över 1000 g taxeras som till Övriga utlandet.		
* <i>Högsta vikt</i> för brev och affärshandlingar: 2 kg, för trycksaker: 3 kg (5 kg betr. böcker), för varuprov: 500 g.		
<i>Maximimått</i> för samtliga försändelser: längd + bredd + tjocklek 90 cm, största längd 60 cm; i form av rulle: längd + dubbla diametern 1 m, största längd 80 cm.		
<i>Minimimått</i> : Försändelsen skall ha en plan yta av minst 10 × 7 cm. I form av rulle: längd + dubbla diametern minst 17 cm och längden minst 10 cm.		
	Danmark (m. Färöarna och Grönland), Finland, Island, Norge (m. Svalbard)	Övriga utlandet
Rekommendation.....	100 öre	100 öre
Expressutdelning.....	100 » *	100 » *
Reklamation.....	Ingen avg.	Ingen avg.
Mottagningsbevis.....	50 öre	50 öre
	* paket 135 öre	

Flygpost. Vanliga och rekommenderade brev, kortbrev och postkort, assurerade
brev och askar samt postanvisningar till länder och områden i Europa samt till
de asiatiska delarna av Socialistiska Rådsrepubulkernas Union och Turkiet flyg-
befordras utan att någon tilläggsavgift behöver erläggas. Detsamma gäller van-
liga och rekommenderade brev om högst 5 g och postkort till länder och områden
i Nord- och Mellanamerika, i fråga om brev dock under förutsättning att beteck-
ningen »5 g anbringas i övre vänstra hörnet av adressidan. Aerogram — ett
särskilt slag av flygpostförsändelse i form av kombinerat kuvert och brevpapper
— befördras med flyg över hela världen utan tilläggsavgift, dvs. mot vanligt
utrikes brevporto. I övrigt utgår särskilt tilläggsporto för flygpostförsändelser
till utlandet.

Telegraf- och telefonunderhålltelser
Med reservation för eventuella ändringar

Telegram. För vanligt telegram inom Sverige samt till Danmark och Norge är avgiften 10 öre för varje ord med tillägg av 1.50 kr per telegram. Avgift utgår för minst 7 ord. För litlegram utgår dubbel ordavgift med tillägg av 3 kr per telegram. För brevtelegram är avgiften 5 öre per ord med tillägg av 75 öre per telegram. Avgift utgår för minst 40 ord. Lyxblankett kostar 1.50 kr.

Telefonabonnemang. För fortlöpande abonnemang på huvudapparat erlägges dels inträdesavgift — f. n. 300 kr — dels abonnemangsavgift. Abonnemangsavgiften består av *aningen* en fast avgift per kvartal för ett visst antal samtal per år, exv. för högst 1 200 samtal 27.— kr, eller — i områden med automatiskt kopplade rikssamtal — en grundavgift, 22.— till 28.— kr, samt en markerringsavgift av 8 öre för varje markering på abonentens samtalsmätare. För lokalsamtal blir det *en* markering på samtalsmätaren, oavsett samtalslängd. Storleken av abonnemangsavgift resp. grundavgift är beroende av vilket område abonnemanget tillhör i telefonhänseende. Närmare upplysningar erhållas på vederbörande telefonbyrå.

Rikssamtal. För telefonistexpedierade inlandska rikssamtal utgår för varje påbörjad 3-minutersperiod avgift enligt nedanstående taxa. Vid automatiskt kopplade rikssamtal erhålls en markering å 8 öre på samtalsmätaren för varje påbörjad period av nedan angiven längd.

Avstånd mellan resp. taxestationer	Telefonistexpedierade samtal		Automatiskt kopplade samtal
	vardagar kl. 9-18 eller kl. 21-7 samt sönd- och helgdagar kl. 0-24	vardagar kl. 7-9 eller kl. 18-21	
- 45 km	40 öre	40 öre	45 sek.
46- 90 "	65 "	65 "	24 "
91-180 "	100 "	100 "	15 "
181-270 "	135 "	125 "	12 "
271-450 "	170 "	150 "	10 "
451- "	215 "	185 "	8 "

**Järnväg
Godstrafik**

Vagnslaster och styckegods kan sändas som fraktgods eller ilgods. Styckegods kan även sändas som paketgods eller expressgods.

Fraktgods befördes med godståg och mot låg avgift. Särskilt låg är frakten för s. k. småfraktgods, dvs. sändningar om högst 55 kg för vilka frakten betalas på avsändningsstationen.

Ilgods transporteras med särskilda ilgodståg och vissa personståg. För vissa slag av styckegods är även ett fatal snälltåg upplätna. S. k. rabattilgods (färskar, matvaror etc.) transporteras mot lägre frakt än övrigt ilgods.

Paketgods befördes lika snabbt som ilgods. Som paketgods får sändas kollin om högst 20 kg vikt och högst 150 dm² rymd. Frakten betalas på avsändningsstationen.

Expressgods befördes med det person- eller snälltåg, som snabbast når bestämmelsestationen. Godset inlämnas vid resgodsdisken. Frakten betalas på avsändningsstationen. Fördelen med expressgodstransport är — förutom den mycket snabba transporten — att godset kan lämnas och hämtas även vid tider på dygnet, då de andra godsexpeditionerna är stängda.

Persontrafik

För en tägresa har man ofta möjlighet att välja mellan olika slag av biljetter. Här några exempel.

Enkel biljett och **tur- och returbiljett** gäller både en månad och säljs på alla avstånd. Tur- och returbiljett är billigare än två enkla biljetter.

Gruppreserbatt kan erhållas på priset för enkel biljett eller tur- och returbiljett. Rabattens storlek är 25 % vid betalning för minst 10 och 35 % vid betalning för minst 25 vuxna personer. Endast halvt snälltågstillägg betalas.

Semesterbiljett ger upp till 15% rabatt på tur- och returpriset vid längre resor. Biljetten gäller tre månader. Särskilda bestämmelser gäller om resdagar och upppehåll under resan.

Familjebiljett kan begäras för enkel resa eller fram- och återresa när minst tre personer i samma familj reser minst 5 mil. De två äldsta deltagarna betalar ordinarie pris för enkel, tur- och retur- eller semesterbiljett och de övriga endast fjärdedelen av biljettpriiset för vuxen. Halvt snälltågstillägg för samtliga.

Passbestämmelser

Svensk medborgare, som reser utomlands, måste i regel innehålla gällande pass. Pass krävs numera icke för resa till Danmark, Finland, Island eller Norge. Pass utfärdas av passmyndigheten, som är länsstyrelsen (i Stockholm överståthållarsämbetet). I stad, där poliskammare finnes, är i stället denna passmyndighet (dock ej i residensstad). Passökande skall *personligen* inställa sig hos pass- eller polismyndighet. Inställelsen skall som regel ske hos myndigheten i den ort, där sökanden har sin hemvist.

För makar kan gemensamt pass utfärdas. Barn under sexton år får införas i gemensamt pass för föräldrarna eller i pass för endera av dem, under förutsättning att vederbörande deltar i vårdnaden om barnet; passets giltighetstid begränsas då till barnets sextonårsdag under förutsättning att fotografi av barnet bifogas; i annat fall passet till barnets sjuårsdag. För barn kan också utfärdas särskilt pass, varvid för barn under 18 år krävs skriftligt medgivande av vårdnadshavare, dvs. i regel båda föräldrarna.

Formulär för ansökning om pass finns hos pass- och polismyndigheter. Vid ansökningen skall fogas: 1. Åldersbetyg (från pastorsembetet) eller annat intyg om sökandens födelsetid och födelsesort ävenom om att denne är svensk medborgare (bör ej vara äldre än tre månader) eller äldre pass vars giltighetstid ej utgått tidigare än ett år före passansökningen. 2. Välliknande fotografi av sökanden utan huvudbonad, s. k. passfoto i två exemplar; fordras dock ej för barn under fem år, varvid passets giltighetstid begränsas till barnets sjuårsdag. 3. Å det ena fotografiet anbringat intyg av känd trovärdig person att fotografiet föreställer sökanden. Identiteten kan också styrkas med t. ex. körkort eller äldre pass. 4. Ånnu gällande pass, om sådant finnes utfärdat för sökanden.

Vid passets avhämtning skall innehavare teckna sitt namn i passet, varför personlig inställelse ånyo erfordras. Passet kan även på begäran avhämtas hos pass- eller polismyndighet på annan ort.

Värnpliktiga

Skyldigheten att fullgöra repetitionsövningar om 30 dagar har reglerats för armén och kustartilleriet tilldelade värnpliktiga genom lag av 11 maj 1951 på följande sätt (SFS nr 195/1951 ändrad genom SFS nr 174/1952):

Födelseår	Antal repetitionsövningar om 30 dagar att fullgöra för värnpliktiga tilldelade	
	Armén	Kustartilleriet
1914-1919.....	två	en
1920-1922.....	två	två
1923 eller senare.....	tre	tre

Repetitionsövning fullgjord efter år 1945 tillgodoräknas — med ett fåtal undantag — såsom jämlikt ovannämnda lag fullgjord repetitionsövning. Undantagna från bestämmelserna i ovannämnda lag är bl. a. värnpliktiga, som överförlts till armén efter utbildning vid flottan eller flygvapnet.

Värnpliktig tilldelad armén, kustartilleriet eller flygvapnet, vilken genomgått befälsutbildning, eller, utan att ha genomgått sådan utbildning, krigsplacerats såsom befäl, må åläggas att i anslutning till honom ålliggande repetitionsövning fullgöra befälsövning omfattande tio dagar eller, om repetitionsövningen omfattar femton dagar, fem dagar.

Därutöver må (SFS nr 354/1960) värnpliktig tilldelad armén, kustartilleriet eller flygvapnet, vilken genomgått underofficers- eller officersutbildning eller, utan att ha genomgått sådan utbildning, krigsplacerats såsom underofficer eller officer, kunna åläggas fullgöra två särskilda befälsövningar, envar om femton dagar.

Regler för flaggning

Tiden 1 mars-31 oktober hissas flaggan kl. 8.00, under övrig del av året kl. 9.00. Den nedhalas vid solens nedgång (se almanackan). Går solen ned efter kl. 21.00, nedhalas flaggan ändock kl. 21.00.

Vid dödsfall hissas flaggan på halv stång döds- och begravningsdagarna. Härvid hissas flaggan först i topp och halas så ned en tredjedel av stångens längd. När jordfästningen ägt rum, hissas flaggan i topp, varefter den nedhalas omedelbart eller å ovan angiven tid.

Allmänna flaggdagar 1965

Nyårsdagen	Fredagen	d. 1 jan.
H. K. H. Kronprinsens namnsdag	Torsdagen	d. 28 jan.
Påskdagen	Söndagen	d. 18 april
H. K. H. Kronprinsens födelsedag	Fredagen	d. 30 april
Första Maj	Lördagen	d. 1 maj
Pingstdagen, tillika Svenska Flaggans Dag samt H. M. Konungens namnsdag	Söndagen	d. 6 juni
Midsommardagen	Lördagen	d. 26 juni
H. M. Drottningens födelsedag	Tisdagen	d. 13 juli
H. M. Drottningens namnsdag	Onsdagen	d. 25 aug.
Gustav Adolfsdagen	Lördagen	d. 6 nov.
H. M. Konungens födelsedag	Torsdagen	d. 11 nov.
Nobeldagen	Fredagen	d. 10 dec.
Juldagen	Lördagen	d. 25 dec.

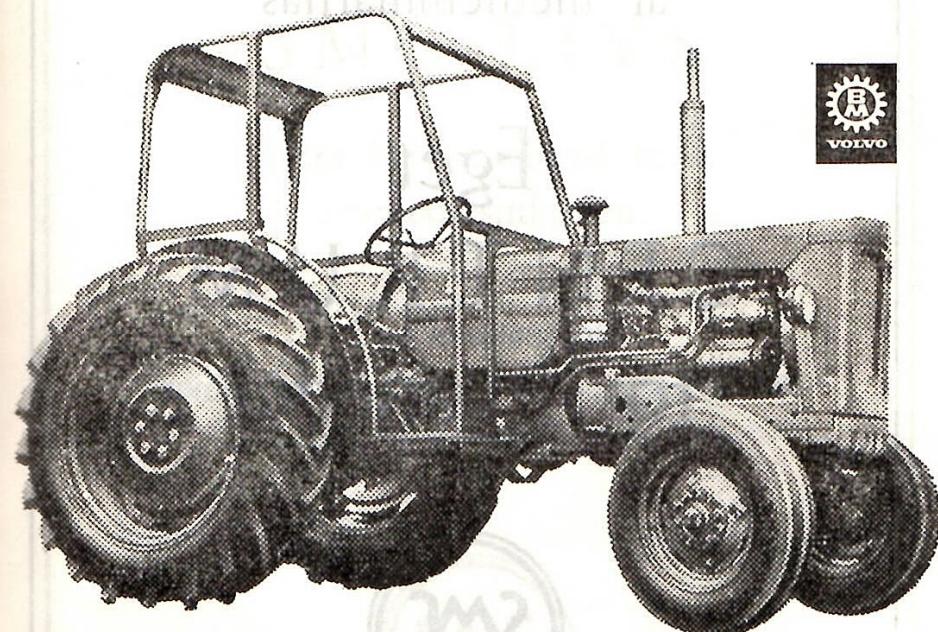
Eljest flaggas å högtidsdagar inom orten och familjen.

För beräkningen av almanackans astronomiska del ha vissa grundläggande uppgifter angående solen, månen och planeterna meddelats av Nautical Almanac Office vid Greenwich-observatoriet.

NYA BUSTER 400

Nu lanserar Bolinder-Munktell NYA BUSTER 400 — en helt ny traktor konstruerad och byggd för modernt, rationellt jordbruk. Studera hos närmaste återförsäljare NYA BUSTER 400 i varje detalj — en traktornyhet, som tål kritisk granskning.

3-cyl. dieselmotor 47 hk, med stor bränsletank, 45 liter • 8 hastigheter fram och 2 back • Terra-Trol hydraulik — kombinerad läges- och dragkraftsreglering och med stor lyftöjd, 96 cm, och lyftkraft, 1050 kg • 2-varvs oberoende- och drivhjulsberoende kraftuttag • Stor frigångshöjd, 44 cm • Lång hjulbas, 210 cm • Skivbromsar • Differentialspärr • Bekvämt förarplats.

MASKINAVDELNINGEN

SMC-Livs

Rådhusgatan 37 (I gamla mejeriet)

är medlemmarnas

Eget
CENTRUM
för livsmedel

MASKINADERNINGEN

SMC-Baren

den trivsamma baren
i anslutning till

S M C - L I V S

Titta in i samband med
livsmedelsinköpen.

God husmanskost
smörgåsar - mjölk - kaffe - te - choklad
— allt till förmånliga priser.

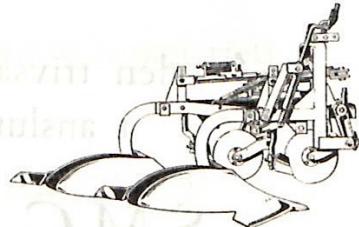

MASKINADERNINGEN

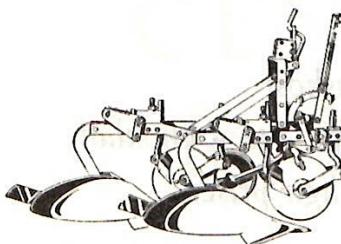
Stenigt eller stenfritt?

Överum har
plogen för
varje gård,
varje traktor

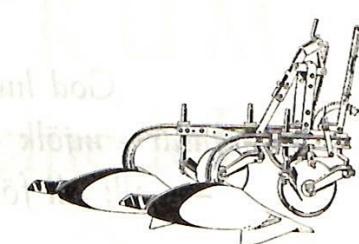
DELFIN JUNIOR

— plöjer utan avbrott även i stenig mark: Varje plogkropp höjs individuellt vid stenpåköring, passerar hindret, återgår i rätt läge. 1-, 2- 3-skärig.

NYASESAM

— modern plog för normalt stenig, svensk jord. Plogkropparna frikopplas individuellt genom backning. Ny stenutlösning utan slittdetaljer. För alla traktorer. 2-, 3- och 4-skärig.

NYASEFYR

— modern, lätt plog för relativt stenfri jord. Vid stenpåköring svänger plogen upp (knäleddstlösning) och återföres med den hydrauliska lyften. 1-, 2- och 3-skärig.

MASKINAVDELNINGEN

NÄR NI BEHÖVER:

ROSTSKYDDSMEDEL
BENSIN
DIESELBRÄNSLE
ELDNINGSFOTOGEN
MOTORFOTOGEN
SMÖRJMEDEL
GLYKOL
FARMAGGREGAT

Tag kontakt med oss. Vi erbjuder
snabba leveranser — låga priser.

ETT GOTT SMÖRJOLJERÅD

Köp alltid olja från ett företag Ni
känner till och kan lita på.

MASKINAVDELNINGEN

Har Ni tänkt på att
Leverantörsbutikerna i
SUNDSVALL, GNARP och ÅNGE
är Edra egna butiker?

I dem finner Ni alltid
god sorterings i
LIVSMEDEL - MANUFAKTUR
HUSGERÄD - TEKNISKA ARTIKLAR
DISK- och RENGÖRINGSMEDEL
PAPPERSVAROR

RING IN
Eder order eller sänd
rekvisitionen med
mjölkbilen.

Gnarps-området:
Telefon Gnarp 21. 127, 129, 329

Ånge-området:
Telefon Ånge 107 00, 107 01, 107 30

Sundsvalls-området:
Telefon Växel 15 57 60-15 57 70
Direkt linje 15 77 70

Friska kalvar
snabb tillväxt
bra klassning

KALVEX

blandas med vatten

Gör fet
fodermjölk av
skummjölk med

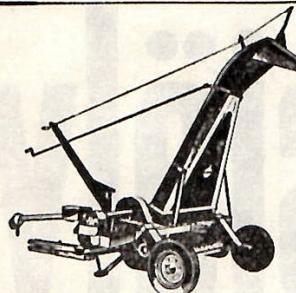
KALVAC

blandas med skummjölk

Lactamin

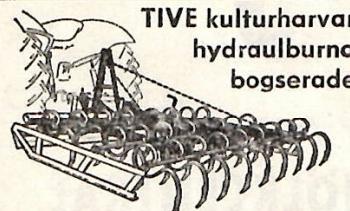
FÖR RATIONELL DRIFT !!!

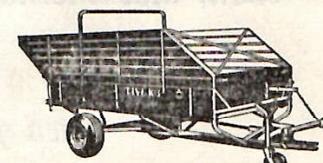
TIVE

ledande märke för
jordbruksmaskiner

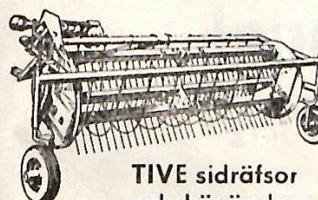
TIVE slaghackar 4 modeller -
Minor - 1100 - 1500 - Si-mon

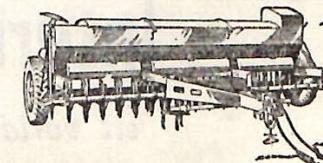
TIVE kulturarvar
hydraulburna
bogserade

TIVE kombinations-
vagnar K-3 o. K-4

TIVE sidräfsor
och hövändare

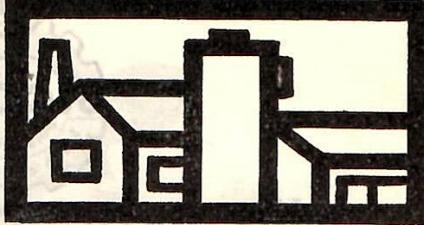
TIVE såmaskiner
HS - EB - A-100

TIVE stallgödselspridare - potatisuppt. TP - Centrifugalspridare CH

MASKINAVDELNINGEN

måla själv

bostaden, ladugården
silon, maskinerna

med färger från

SUNDSVALLS MJÖLKCENTRAL

International

ett världsföretag i färg

MÅLNINGSDELNINGEN

Låga priser blir lägre

om Ni utnyttjar våra rabatter!

FODERMEDEL

KVANTITETS RABATT

DIREKTLEVERANS RABATT

GÖDSEL MEDEL

PRESTATIONSRABATT

KASSARABATT

LAGRINGSERSÄTTNING

Räkna dessutom med återbäring

Ring oss och vi skall hjälpa Er att handla

EKONOMISKT

LANTMANNAAVDELNINGEN

Telefoner:

HUVUDKONTOR:

15 57 60 - 15 57 70 (växel)

Ankn. chef,
ekonomichef, kassa, avräkning,
mejeri, mejeriförest., lantmannavdeln.,
maskinavdelning, verkstad samt
butiksavdelning.

Speceriavdelningen	Ånge	10700, 10701, 10730
Lantmannavdelning	Fränsta	30032
Maskinavdelning	"	30350
Verkstaden	"	30565
Speceri- & lantmannavd. Gnarp		21, 127, 129, 329
TESS-FARM		430 70